ኤርትርያ ሓዳስ

1ዐይት ሰነት ዕልብ 22 | ኣርቡዕ 03 ጁን 2026 | ዐውል 2,00 ነቅፈ

ዒድ- ሕርየት፡ ልእኮታት ኣሰናይ ልተላሌ

ሜርሐት ክዌት፡ ጀምሁርየት ልዲብሰ፡ ጅምሁርየት ሰርቢየ ወጅምሁርየት እኳቶርያል-ጊኒ እብ መናሰበት 35ይ ዒድ ሕርየት ኤረትርየ፡ ዲብ ሸዐብ ወሕኩመት ልእከት ኣሰናይ ነድአው።

ኣሚር ደውለት ክዌት ምሸዐል ኣልሐመድ ኣ'ጃብር ኣልሳባሕ፡ ወሊ ኣልዐሐድ ሰባሕ ኻልድ ኣልኣሕመድ ወርኢስ መጅልስ ውዘራእ ኣሕመድ ዐብደለ ኣልኣሕመድ ኣልሰባሕ፡ ወርኢስ ጀሁርየት ማልዲብሰ ዶ/ር መሓመድ ምዩዙ፡ ርኢስ ጅምሁርየት ሰርቢየ ኣሌክሳንደር ሹቺች ወርኢስ ጅምሁርየት እኳቶርያል-ጊኒ ኦብያንግ ንጉዌማ ምባሶጎ፡ እብ ስሞም ወስም ሸዐቦም ውሕኩማቶም ዲበ ነድአወ ልእከት፡ እግል ርኢስ ኢሳይያስ ኣፈወርቂ ዓፍየት ታመት ወእግል ኤረትርየ ወሸዐበ ህዬ ሰላም ወረሀየት ትተምነው።

ለሜርሐት እንዴ ኣትለው፡ ዕላቀት ድውሎም ምስል ኤረትርየ እግል ልጠውሮ ከም ከድሞ ኣከደው።

እት ዐድነ እግል መዳፍዐት ዐደዮ ሕማም ኢቦለ ጅህድ ገብእ ክም ሀለ ውዛረት ዓፍየት ሐበረት

ውዛረት ዓፍየት፡ ሕማም ኢቦለ ዲብ ዐድነ እግል ልእቴ ለሀለ በክት ድሁር ምንመ ገብእ፡ ለለኣትሐዜ ወራታት መራቀበት ገብእ ክም ሀለ ሐበረት።

እት ውዛረት ዓፍየት ሙዲር ፈርዕ መራቀበት ሕማማት ዐደዮ ዶ/ር ኣርኣያ ብርሃኔ፡ እግል ሰብ ምህነት ዔማታት ኣክባር ዐድነ ዲበ ሀበዩ ተውድሕ፡ እግል ዳፍዖት እለ ዲብ ቃረት ኣፍሪቅየ ዲብ ዲሙቅራጥያይት ጀምሁርየት ኮንጎ ኡጋንደ ሰዱፈት ለሀሌት እብ 'ቫይረስ ቡንዲቡግዮ' ለትዐዴ ገሸለት ወጠንያይት ልጅነት እንዴ ቄመት ዲብ መታብዐት ክም ህሌት ሸርሐ።

ለልጅነት ትሰርግሉ ለህሌት ወራታት እግል ልትዐወት መዓወነት ትገብእ ክም ህሌት፡ እብ ሰበትለ ሕማም ለተኣትሐዜ ሐብሬ ዲብ ክሉ ኣቃሊም ወእስብዳልያት ክም ትነሸረት፡ እብ መከረዩ ጥያራት ለለኣእቱ ሙሳፍሪን ኣሻይር ሕማም ኢቦለ እግል ኢለሀሌ እቶም፡ ሐዝ ለቀይስ ኣላት ክም ትዳለ፡ ሙሳፍሪን ዲበ ለሕማም ለትርኣ እቱ ድዋራት ጋይሳም ሐቆ ገብአው ሰኣል ክም ልትቀደም እቶም፡ ለቫይረስ ራክቡ ክም ሀለ ሸክ ለገብአ እቱ መርከዝ ክልኩል ክም ትዳለ ወናይ ላቦራቶሪ ኣላት ካፌ ጋብእ ክም እንዴ ሐበረ፡ ፡ ሐብሬ ኣሳስየት እብ ዔማታት ኣክባር እግል ሸዐብ ሀዩብ ወእግል ሰብ ምህነት ዓፍየት ኣድረሶት ምን ኣግደ በራምጃት ክምቱ ዶ/ር ኣርአየ ኣብርሀ።

ዲብ ኡጋንደ ወግብለት ሱዳን ለነብሮ ኤረትርዩን፡ እብ ሰብ ሰልጠት ናይለ ድወል ለመጽእ መምርሕ እብ ፈዛዐት እግል ልታብዖ ወመትደጋግ እግል ሊደው፡ ዲብ ዲሙቅራጥያይት ጀምሁርየት ኮንጎ ለነብሮ ህዬ ዲበ ገሸለት ኢቦለ ለብእቱ ኣቃሊም ኢቱሪ ወቅብለት ወግብለት ኪቩ እግል ኢሊጊሶ እብ ተውሳክ ተሐሰበ።

ሕማም ኢቦላ፡ እብ ተምተም ፌሻይ ገሮብ ወ ወመትነፋዕ ሕማም ለረከበዩ ነፈር ለልትነፋዕ እቡ ኣላት ክም ለዐዴ ለሸርሐ ዶ/ር ኣርኣያ፡ ሐዝ፡ ተዐብ፡ መጺጸት ኣስዑድ፡ ወወሪድ ምነ ናይ ሰልፍ ኣሻይር ናይ እሊ ኣስክ ሞት ለሰበብ ሕማም መብቅያይ ክምቱ ኣፍሀመ።

'ቫይረስ ቡንዲቡግዮ' ኣስክ እለ ሰራይ ለኢትረከበ እግሉ፡ እግል መራቀበት ገሸለቱ ህዬ - ፈረንትለ ረክብዮም እት ሻፍገት ኣሌላይ፡ ክልኩል ወመራዐየት፡ ምስል ሐማይም ለትሓበረው ኣንፋር መታብዐት፡ ገናይዝ እብ ደማነት ለበ ገበይ ቀቢር ወዲብ መሻረከት ማዕየ ዛይደት ክም ልተንከብ ልትሀደግ።

ዲሙቅራጥያይት ጀምሁርየት ኮንጎ ወኡጋንደ፡ እብ ገሸለት ሕማም ኢቦለ ክም ብእተን ዲብ ዮም 15 ማዩ 2026 ክም ዐለነየ ልትኣመር።

እትሊ ወክድ እሊ ለፈግረት ሐብሬ ክመ ተኣክዱ፡ እብ ሰበብ ለ ገሸለት ዲብ ዲሙቅራጥያይት ጀምሁርየት ኮንጎ 321 ለትኣመረው ሐማይም፡ 48 ሞት ፡ ዲብ ኡጋንደ ህዬ 11 ሐማይም ወሞት ኦሮት ነፈር ሰጅል ሀለ።

ሕማም ኢቦላ፡ እግል ሰልፍ ኢነት ዲብ ሰነት 1976 ክም ትረአ ተቃሪር ዲብ ለሐብር፡ እት ሰነት 2007፡ 2012 ወ 2026 ዲብ ዱሙቅራጥያይት ጀምሁርየት ኮንጎ፡ ወኡጋንደ እብ ሸክል ገሸለት ለትርኣ ላኪን እብ ጂል 'ቫይረስ ቡንዲቡግዮ' ለጀሬት ክምተ ለኣፍህም።

ሩስየ፡ ወፍድ ኤረትርየ ዲብ ኣወላይ ዋዕለ ኣምን

እብ ሰፌር ዲብ ፈደሬሽን ሩስየ ኣሰይድ ጴጥሮስ ጸጋይ ለትመርሐ "መጋብሀት ዘበናይ እስትዕማር ፡ ከም ኣውለውየት እግል ደማን ኣምን ለበዝሐ ድወል" እበ ትብል ስቅራት፡ ምን ዮም 26 ኣስክ 29 ማዩ ዲብ መዲነት ሞስኮ ዲበ ገብአ ኣወላይ እድንያይ ዋዕለ ኣምን ሻረከ።

እትሊ እብ መዓወነት ውዛረት ሕስር ካርጅየት ፈደሬሽን ሩስየ ወመኣሰሳት ሕኩመት ብዕድ ለትነዘመ ዋዕለ፡ ምን 145 ደውለት ሐድ 5 ኣልፍ ወኪል ሻረከው።

ለዋዕለ፡ ኣግደ ዲብ ዶር ቴክኖሎጂ ዲጂታል ዲበ ወራታት እርሃብ ወሕውነ ኣምን ድወል፡ ኣረይ ኢራትዐት ሐብሬ ወመትነፋዕ ሸዑር ከም መሻቀዩ ሐርብ ድድ ድወል ገብለታይ ሰር ምክባብ፡ እድንያይት መዓወነት ዲብ ኣምን ሐብሬ፡ ዶር ምን ሕኩመት በረ ላተን መኣሰሳት ወመነዘማት ዲብ ኣድዐፎት ኣምን ድወል፡ ኣብሳር እድንያይት መዓወነት ዲብ ጋብሆት መትመዳድ ኣፍካር ተሸዱድ ወትጠሩፍ፡ ወመሻክል ማይ ከም መታክል ኣምን እድንያ፡ ግዋሬ ወመንጠቀት ሀድጎ።

ወፍድ ኤረትርየ እብ ተውሳክ፡ መጦርለ ዋዕለ፡ ምስል ዲብ መጃል ዓቅቢት ኣምን ወደሐን ፍጥር ወዕፌ ፍንቱይ ለቀደመየ መኣሰሳት ወሸሪካት እንዴ ኣማሕበረ፡ ዲብ ኣብካት መዓወነት ሀድገ።

እድንያይት ኣምዕል ትምባክ ትዘከረት

31 ማዩ እድንያይት ኣምዕል 'ኢፋል እግል ትምባክ" መኣሰሳትነ ምን ፈርያት ትምባክ ሑር እግል ኒዴ እብ መስኡልየት ንሸቄ" እበ ትብል ስቅራት እብ ደረጀት ወጠን ዲብ ኣስመረ ትዘከረት።

ዲብ ኮንድፍራልየት ሸቃለ ኤረትርየ ጌምያይ ቃኑን ኣሰይድ ሀይሌ ተስፋሚካኤል እተ ኣስምዐየ ከሊመት፡ ኣግደ ሀደፍለ በራምጅ፡ ደሐኑ ወዓፍየቱ ለትሐፈዘት መፍራያይ ወጋንዕ ሸቃላይ እግል ለሀሌ ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ ናይ ዮም ሸባብ ደረሰ ናይ ፈጅር ሸቃለ ሰበት ቶም፡ ኮንፍድራልየት ሸቃለ ኤረትርየ እትሊ ጋር እሊ ዶረ እግል ተዓቤ ትከድም ክም ህሌት ሸርሐ።

ትምባክ ወሰጃይር ሕማም ሰረጣን፡ ጨቅጥ ደም ውቁል፡ ሕማም ኣሰራር ደም፡ ጀልጠት ልብ ወሐገን፡ ወነቃስ ወሊድ ወምክነ እግል ልሰብብ ክም ቀድር ሰብ መቅደረት ክም ለሐብሮ ለሸርሐ ኣሰይድ ሀይሌ፡ ዲብ ዓለም ክል ሰነት ሐድ 7.2 ሚልዮን ነፈር እብ ሰበብ ትምባክ ወሀተ ለሰብቡ መሻክል ክም መይቶ፡ ሸፋገት መትነፋዕ ትምባክ እብለ ለህሌተ ሐቆ ኣተላሌት፡ ህዬ ዲብ ሰነት 2030 ለቅያስ ዲብ 8ሚልዮን እግል ሊዚድ ክም ቀድር፡ ተቃሪር መነዘመት ዓፍየት እዲነ እንዴ ዝክረ ኣፍሀመ።

እት ውዛረት ዓፍየት መስኡል ውሕደት ኅማት ወድሩስ ኣሰይድ ኣማኒኤል ግርማጼን እብ ጀሀቱ፡ ውዛረት ዓፍየት ምስለ ትፈናተየ ናይ ሸቅል ሰብ ሸርከተ እብ ዓመት፡ መክተብ ምግባይ ኮንፍድራልየት ሸቃለ ህዬ ኣግደ ትከድም ክም ዐለት እንዴ ሐበረ፡ ኣግደ ሀደፍ -ዓፍየትለ መስተቅበል ወጠን ላቶም ሸባብ ኣድመኖት ክምቱ ሐበረ።

እት ኣምዕል ፍንጌ 10 መኣሰሰት ለወከለው ሸባብ ሸቃለ ጅግረ ኣምር ዓም ገብእ ዲብ ሀለ፡ ለመናሰበት ለወክል ክቱብ በሐስ እብ ውሕደት ለኢለዐዴ ሕማማት ትቀደመ።

እት ደንጎበ፡ ወኪለት መነዘመት ዓፍየት ዓለም ዲብ ኤረትርየ ዶ/ረት ሜሪ ስቴፈን እግለ ትዐወተው ጀዋእዝ ሀበት።

ልኡክ ‘ዩኔስኮ’ምስል ውቁላም ሰብ መዝ ኤረትርየ ለሀድግ

ልኡክ መነዘመት ተዕሊም፡ ዕሉም ወዓዳት መነዘመት ምጅልስ ቅራን - ‘ዩኔስኮ’ ዮም 28 ማዮ ምስል ውቁላም ሰብ-መዝ ሕኩመት ኤረትርየ፡ ዲብ መትሰዳዳይ-ሕድ ወአሀምየት ሕበር ለቦም ቅደይ ሀድገ።

ለእብ ሴድያይ ምዲር ዓም ናይለ መነዘመት አሰይድ መሐመድ አልፈርናዊ ለትመርሐ ወምዲርለ መነዘመት ዲብ መንጠቀት ምፍጋር አፍሪቀ ሚስ ልዊስ ሃክስትሃውዘን ለህሌት ዲቡ ልኡክ፡ ወዚር ካሪጂየት አሰይድ ዑስማን ሳሌሕ፡ ወዚር እዕላም አሰይድ የማኔ ገብረመስቀል፡ ወዚረት ተዕሊም ዶክቶረት ሐሊመ መሐመድ፡ ክምሰልሁመ ምስል መፌውድ ዓዳት ወርያደት ሰፌር ዘመዴ ተኽሌ ዲብለ ተዐገለው እቱ መሕበር፡ ዲብ መጃላት ተዕሊም፡ ወሰቀት ወተስጂል ርዙቅ ተእሪካይ ወረቂቅ ውርስ ኤረትርየ፡ ክምሰልሁመ መባደለት ተጃርብ ዕሉም ዲጂታይ ወዐቅል በሰር/ሰናዐት ዲብ ተዕሊም ወሐብሬ ለረከዘ ሀድግ ወደ።

ለመመቅርሐይት መአሰሳት መነዘመት ምጅልስ ቅራን ዲብ ኤረትርየ ሚስ ናህለ ሻልጂ መ ለሻረከት ዲቡ እጅትማዓት፡ ለጸንሐት መዓወነት ምስል ወቅት እግል አውስዮተ ወአተረዶተ መፋሀመት-ዋሰዐት ገብአት።

ስእሊ-ኣክሊሉ ዝርእዝጊ

ልኡክ ኤረትርየ፡ እት እስዋቲኒ

እብ ሰፌር ኤረትርየ ዲብ እትሐድ አሮበ ወድወል በነሉክስ አሰይድ ነጋሲ ካሰ ለትመርሐ ልኡክ ኤረትርየ፡ ዲብ መምለከት እስዋቲኒ ለገብአ እጅትማዓት በርለማን ድወል አዕዳእ መነዘመት አፍሪቀ፡ ካሪብያን ወፓሲፊክ ወመንጠቀት አፍሪቀ ወናይ ሕበር በርለማን መንጠቀት አፍሪቀ ወእተሐድ አሮበ ሻረከ።

ለእብ በን-በይን ወእብ ሕበር ለገብአ እጅትማዓት፡ ምን አግደ አውለውያት ለዐለ፡ ለሸራከት ‘ኮቶኑ’ ለቀየረ እትፋቅ ‘ሳሞዋ’ እግል ልሰበት ወልተረድ ገብእ እት ህለ፡ ለእትፋቅ ለከስስ መብርሂ እብ ሰብ-መቅደረት ተሀየበ።

መሻረከት እንዴ ወሰከው፡ ተቃሪር ካትብ ዓም ሐቀለ ሰምዐው፡ ዲብለ ተሌ እጅትማዕ ቤት ጎማት ውዘራእ ናይ ሕበር በርለማን መንጠቀት አፍሪቀ ወእተሐድ አሮበ ዲብለ ልትቀደም ይማም ሐቀለ ሀድገው አራእ ቀደመው።

ልኡክ ኤረትርየ ዲብለ ቀደመዩ ረአይ፡ ምስል እተሐድ አሮበ ዲበ ገብእ እጅትማዓት፡ ቀየም ድወል አፍሪቀ እግል ልትሐለፍ ክም ኢወጅብ ወእህትማም እግል ልርከብ ክም ለአስትህል ሐበረ።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ፡ መሻርከት እብ ክሱስ ዶር ናይ መንጠቀት ተናዚም ወበርለማናት ሰላም ወአምን አፍሪቀ እግል ልትአከድ ናቀሸው።

ዲብ ደንጎበ፡ ዲብ-ናይ ሕበር ቤት ጎማት ውዘራእ አፍሪቀ ወእተሓድ አሮበ ለልትቀደም ፌናታት ሰብተ።

ፈረንሰ፡ ኤረትርዩን ናይር ዒድ ሐርየት ለሓልፎ

ዲብ ፈረንሰ 35ይ ዒድ ሐርየት፡ እት ዮም 16 ማዮ ዲብ መዲነት ናንት፡ 23 ማዮ ዲብ መዳይን ፓሪስ፡ ልዮን ወረን፡ 24 ማዮ ህዬ ዲብ መዲነት ኣንዠ እብ ገማለት ተዐየደ።

ዲብ “ሰባትነ ደማነትነ” እበ ትብል ስቅራት ለገብአ ዒድ፡ መስኡሊን ጃልያት ኤረትርዩን ዲብለ መዳይን ዲበ አስመዐዉ ከሊማት፡ እብ እስትሽሃድ ቃሊ ለትረከበት ደውለት፡ መትነዛሞም እንዴ አ’ተረደው ዲብ ብንየተ ወዓማረ ዶሮም ክም ወቅሎ አከደው።

መትምማይ ቅደይ ሰፋረት ኤረትርየ ዲብ ፈረንሰ አሰይድ በረኸት ጻውሎስ እብ ጀሀቱ፡ ስቅራት ዮም-ዓመት፡ ለኤማን እንዴ ተዐንደቅነ ለወዴናሁ ንዳል እግል ሐርየት፡ ሐሸሞት ሰያደት ወብንየት ወጠን ለወክል ክምቱ ሐቀለ ሸርሐ፡ 24 ማዮ - በራምጅ ዐማር ወጠን እግል ልትዐወት ወሰያደትነ እግል ትደመን ንዳልነ ለእንጀድድ ዲብ አምዕል ቃልየት ክምተ ሸርሐ።

ለዓያድ፡ እብ በራምጅ ዓዳት፡ ዕፌ፡ ክምሰልሁመ ደረሰ ህግየ-እም ለቀደመዉ ጽበጥ-ፈን ናይር ዐለ።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ፡ ዲብ ሎስአንጀለስ ወድዋረ - አሜሪከ ለነብሮ ኤርትርዩን፡ እት ዮም 24 ማዮ በራምጅ ናይር እንዴ ነዘመው፡ 35ይት ሰነት ዒድ ሐርየት እብ ሐበን ዐየደው።

ዲብለ መናሰበት፡ ዐዙመት ለገብአት እግሎም ከንቴባይ መዲነት ጋርዲነ ወብዕዳም ወካይል መዳይን ሎስአንጀለስ ወድዋረ፡ 35ይት ሰነት ዒድ ሐርየት ኤረትርየ ለተአትአምር ሸሃደት እግል ጃልየት ሰለመው።

ለዒድ፡ ሸባብ ወአጀኒት ለአትዳለው ሽዕር፡ በንዴረት ኤረትርየ ለትወክል ድራመ፡ ክምሰልሁመ ትልህያታት ናይ ኩለን ቀምያትነ ለለአርኤ ዕፌ እቡ ጋምል ዐለ።

ጃልየት ኤረትርዩን ዲብ ሳስካቱን - ሳስካችዋ - ካናደ እት ዮም 23 ማዮ፡ አግደ ዲብ መትወራራስ ዓዳት ወሰዋልፍ ለረከዘ ዒድ ናይር ክም ወደው፡ ምንለ ባካት ለበጽሐተነ ሐብሬ አትአመረት።

እሊ ዌርሰት እማነት አጀኒት ወሸባብ ቀምያት ኤረትርየ ለወክል ትልህያታት ዓዳት ወለበብስ ለቀደመው ዲቡ ዒድ፡ ዐዙመት ለገብአት እግሎም ሰብ-መዝ ሐድራም ዐለው፡

ዲብ ደንጎበ መሻርከት፡ እግል ሸዐብ ኤረትርየ ወፍራስ ቀዋት ድፋዕ ፈርሐቶም ሸርሐው።

ኤሪትርየ ሐዳስ

ክል አርቡዕ ለትጠ’በዕ ጀሪደት

<u>መዳልያይ፦</u>

- መሐመድ እድሪስ

ለይኣውት ወአርተያት

* ዘህረ ዐሊ

* ፋጥነ ኣድም

ተለፎን፡ 121797/201820 (258)

ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

<u>ተውዝዕ ጀሪደት፡</u>

ተለፎን፡163471-07588045

<u>አትአመሮት፡</u>

ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

ዒድ ሐርየት ዲብ ኢማራት፡ ደማም ባሕሬን ወኡርዱን

35ይ ዒድ ሐርየት ኤረትርየ “ ሰባትነ ደማነትነ “ እበ ትብል ስቅራት፡ ዲብ እማራት፡ ደማም -ምፍጋር ጽሓይ ሰዑድየ፡ ባሕሬን ወኡርዱን እብ ነያረት ተዐየደ።

ጃልየት ኤረትርዩን ዲብ እማራት ዲብ ዮም 29 ማዩ ዲብ ዱበይ እተ ወዴቱ ሐድ አልፍ መዋጥን ለሻረከው እቱ ዒድ ናይር፡ መመቅረሓይ ሸቅል መክተብ ቁንስል ዓም ደውለት ኤረትርየ ዲብ ዱበይ ወቅብለት እማራት አሰይድ መሐመድ መሕሙድ ሰሊም፡ ዲበ አስምዐየ ከሊመት፡ እግል ክሉ ሸዐብ ኤረትርየ ወቅዋት ድፍዑ አሰናይኩም ሐቆ ቤለ፡ በራምጃት ብነ ወጠን ዲብ ሀደፉ እግል ልብጻሕ መዋጥኒን ዶሮም እግል ልቀድሞ ትላከ።

ርኢስ ጃልየት ዱብይ ወቅብለት እማራት አሰይድ ዑመር መሕሙድ እብ ጀሀቱ፡ ለዒድ እግል ልገመል ዶር ለቀደመው እንዴ ሐመደ፡ ጃልየት መትነዛመ እንዴ አተረደት ዲብ በራምጃት መዳፍዐት ወዐማር እግል ትሻርክ ዱሊት ክምተ አከደ።

እተ መናሰበት፡ እግል ሐድ ወሬሕ ዲበ አተላሌት ጅግረ ርያደት ለትዐወተው ጀዋእዝ ልትሀየቦ ዲብ ህለው፡ ምን ኤረትርየ ለጌሰት ፍርቀት ዓዳት ዕፌ ክም ቀደመት ምነ አካን ለበጽሐተነ ሐብሬ አትአመረት።

እሊ ክእነ ዲብ እንቱ፡ ዲብ ዮም 29 ማዩ ዲብ መዲነት ደማም እተ ገብአት ዓደት፡ ርኢስ ጃልየት ደማም ወድዋረ አሰይድ ገብረመስቀል ኪዳኔ፡ ሸዐብ ኤረትርየ ክሉ መታክል እንዴ ትዐደ ዲብ መርሐለት ሰአየት ለበጽሐ ፈድል ሰባቱ ወመዳፍዐቱ ክምቱ እንዴ ዘክረ፡ እግል ሕኩመት፡ ሸዐብ ወቅዋት ድፋዕ ልእከት አሰናይ ሓለፈ።

ርኢሰት መሕበር ወጠን አዋልድ አንሳት ኤረትርየ ፈርዕ ደማም ወድዋረ አሰይደ አብርሀት ምናሴ እብ ጀሀተ፡ ክል ሰነት እብ ነያረት ለልትዐየድ ዒድ ሐርየትነ፡ ለትደፍዐ ዐውል ቃሊ ዲብ እንፈቅድ፡ ገለድነ ለነሐድስ ወገለድነ እግል አትመሞት አማነት ሹሀደ ክም ቱ እንዴ ሐበረት፡ ክም ዲመ እብ ፈዛዐት ወመትነዛም ከዲም ከም ለአትሐዜ አፍሀመት።

መስኡል ሸኡን ተንፌዝየት ሰፋረት ኤረትርየ ዲብ ሰዑድየ አሰይደ ወይኒ ገረዝግሄር ህዬ፡ እለ “ ሰባትነ ደማነትነ” እበ ትብል ስቅራት እብ ሐበን ወፈርሐት ነዐይደ ለህሌነ አምዕል ሐርየት ኤረትርየ፡ ፍሬ ዐውል ቃሊ መዳፍዐት አጅያል ክምተ ወእብ መዳፍዐት አጅያል ከም ትትሐፈዝ አፍሀመት።

ለዒድ፡ እብ ናይ ዕዳት ወፈን በራምጃት ጋምል ዐለ።

ኤረትርዩን ስካን መምለከት ባሕሬን ወኡርድን መ፡ 35ይ ዒድ ሐርየት እብ ነያረት ከም ዐየደው ለበጽሐተነ ሐብሬ አትአመረት።

መረብ፡ ዲብለ ናይ ደንጎበ አምዔላት

ሓይሳም መተንሰየት በርናምጅ ታሪክ አግማም፡ እለ "መረብ ዲብለ ናይ ደንጎበ አምዔላት" እብ ልብል ዕንዋን ነፈር ሀንደሰት ዐስከርየት ለዐለ ምናድል ህስቅያስ ውህበት ለደግመየ ወምናድል ሰለሙን ንጉሴ ዲብለ ቅሰስ ተጃርብ ንዳል ለልብል ክታብ ካቲመ ለከተብየ ቅሰት አማን ተ። ከእንዴ ተርጀመነ እንቀድመ እኩም። እግል ዮም 5ይ ክፋል ታበዖ፦

ዮም 22 ማዮ ባካት ሳዐት 09፡00 አሰቡሕ፡ ጸሓይ ልሰዕ እንዴ ኢትደቀብ፡ ጄሽ ጀብሀት ሽዕብየት (ክልኤ ፈሲለት ሀንደሰት ወጄሽ መሐሊ.) እብ ከማልነ ምድር ትግራይ እንዴ ሐደግነ አስክ ቢንቶ መረብ ትከሬነ። ዲብ ወክድ እስትዕማር ኢጣልየ ለትበነ ጀስር መረብ፡ ዲብ ሰነት 1952 ንጉስ ሀይለስላስ እብ ቀራር መጅልስ ቅራን መባረከት ሕኩመት አምሪከ መትሎ ለተሀየበቱ ኤረትርየ እግሩ ለከረ እተ ታሪካይ ቢንቶቱ። ሕሊል መረብ እንዴ ተዐዴነ ዲብ ምድር ኤረትርየ ሸፈፍነ። ፈሲለትነ አክል ሕድ እተ ጀስር፡ ፈሲለት ባውላይ ህዬ ምኒነ እንክር ድማን ሸፈት።

ጄሽ መሐሊ. ምኒነ እንዴ ሐልፈው ድማን ወድገለብ እንዴ ትነተለው ሸፈው። እግል ክሉ አሰልፍ ሕቡር ለዐለ አካናት ምን ሕድ እንዴ ትነተልነ ጸበጥናሁ። ጄሽ መሐሊ. ቀደም እለ እብ ገብአት መፋህመት፡ ምን ጄሽ ወያኔ ዶሽከ እንዴ ነስአ ዕንዱቁ ተመየ። ምድር ክምሰል ጸብሐ ላኪን ወያኔ "ዶሽካነ ሀቡነ" እንዴ ቤለው ትሰአለው። "እግልሚ?" ክምሰል ትበሀለው፡ "መስኡሊነ ዶሽካኩም አክቡ ቤለውነ!" ለልብል በሊስ ሀበው። እብ ውዲቶም ትፈከርኮ። ዝያድ ሰነት ወሰር ለሸፈፍነ እቱ ምድር ትግራይ እንዴ ሐደግነ ሱድፈት እተ ምድር ኤረትርየ ለተዐዴነ እቡ ሰቡብመ ፍህሙ ሰበት ይዐልኮ እግል ሳሴ ትሰአልኩዎ። "ዲብ እሊ. ባካት ምስለ ህለው ቅያደት ወያኔ ሰበት ኢትዋፈግናቱ!" ቤሌኒ እንዴ አትሐጨረ። ማሽግ ምኖም ክምሰል ዐለ ምን ምብላሱ ፈሀምኮ።

ምን ናይ 3 ማርስ መዓላትነ ወተጃርብነ እንዴ ትበገስኮ፡ እበ ብነ መቅደረት አባይ እግል ንክርዑ እንቀድር ለልብል ጌማም ይዐለ እግልዩ። እምበል ሸፍ ትም እንዴ እምቤ አስክ አቶብየ እግል ልትዐዴ እግል ንእዘም ምኑመ ክሉ ረአሱ ለትትከበቱ ኢኮን። ዲብለ ናይ ደንጎበ ሸፍ ጀብሀት ደቀምሐሬ ኢሻረኮቶም እሱፎም ለዐለ አንፋርነ ላኪን፡ ለናይ ሐርብ መትረማጮም ለለአረዌ ቴለል ዲብ ቀደም ዕንታቶም ጠበሸ ሰበት ቤለ ፋርሓም ወዱሉያም ዐለው። እብ ሽፋግ ሰዋትሮም እብ እመን እንዴ ነድቀው፡ ለዲብ ቤት ገብረኤል ክሙር ለትመየ ጄሽ አባይ አስክ አቶብየ እግል ኢልትዐዴ እግል ልክሩዑዎ ጠባጠበው።

አስመላሽ ምስል ካልኣዩ ወዲ-ባሻይ፡ ሑዳም ጀማዐት እንዴ ነስአው፡ እብ አንፋር ሰለለ ናይለ ድዋራት እተ ልትመረሑ፡ ቀደም እንዴ ሐልፈው ዲብ

ባካት ክሳድ-ዕቀ ዲብ ዓቅቢት እግለ ዐለው ሚሊሽ ሽንራይ ጽጌዕ ክምሰል ቤለው እቶም፡ እምበል ዘብጥ አካናቶም ተረግ እንዴ አበለው ሀርበው። እግለ ሐድገወ አካናት ናይ እሻረት መስኢት ዐለ እግልነ። ምን ጽብሕ ምድር እንዴ አምበተ ላኪን ምን ቤት ገብረኤል ገጽ ቀደም ለልትቀደም አ'ገር ልግበእ ወመከናይዝድ ኢትርአ። እግል ታያን እንዴ ቤለውመ ናይ ሰለሕ ክቡድ ቀዝፍ ኢወደው። ምን ክሳድ-ዕቀ አስክ መረብ ለህለ ጋድም ተወዘ ለልብል ወድ አዳም ልግበእ ወሔዋን ኢትረአ እቱ። ሽዐብ ናይለ ድዋራት ንዋዮም ወመምተለካቶም እንዴ ጸብጠው ለሀርበው መስሎ። ዲብለ ጭምብወ ላኪን ምሮ ገባራይ እበይኑ ገበይ-ገበይ እንዴ ጸብጠ አስክነ ገጹ መጽእ። እብ አሳዳሩ

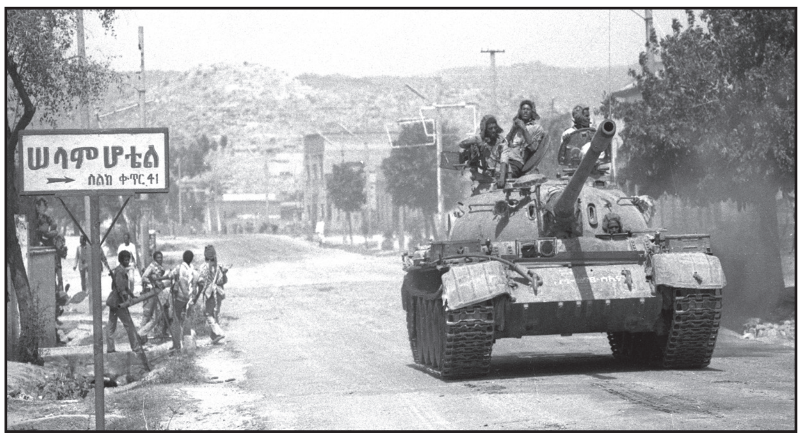

እዩ። ለሽዕቢ ዲብ እንደገርግስ ምን ዐለ ቃእድ ጄሽ አቶብየ ለትለአከ ጀዋብ ሰለሚኒ። አነ ህዬ፡ "ለአምጸአካሁ ጀዋብ በሊስ እግል ለህሌ እሉ ሰበት ወጅብ ዲብ እለ ጽነሕ" እቤሉከ ምን ሜርሐት መጃሜዕ እግል ሸበድበድ እንዴ ትላኬኮ፡ "እሊ. እናስ ሓለትነ እግል ልድሌ ለትለአከ ጃሱስ እግል ኢልግበእ፡ አስክ ወረቀቱ እንዴ ረኤነ በሊስ ነሀይቡ እንዴ ደገግኩም ዕቀቡ እቤሎም። እግለ ሀቤኒቱ ጀዋብ እንዴ ይእቀርእ አስክለ ብርሃኔ ሳሴ ለዐለ እተ አካን እንዴ ጊስኮ ሰለምኩዎ።

ሳሴ እግለ ጀዋብ እንዴ ከስተ፡ ቀርአዩ። እተ ልትፈከር ገንሑ ሐቀለ ጸንሐ ህዬ፡ "ለለአትፈክር አስክነ ኢኮን ለከትበየ፡ ዲብ እለ ለህሌነ ከ ማ ን ለለአምር

ልግበእ ወለብሰቱ ሽዕቢ ክምቱ እሙርቱ። ዱቅሪ ትክ እንዴ ቤለ ዲበ ፈሲለትነ ሻፈት እተ ለዐለት አካን ክምሰል ሽአገ፡ ምቀደም ለዐለው ዋርድየት "ሚ ተሐዜ ህሌከ?" እንዴ ቤለው ትሰአለው።

ንቅጠት እንዴ ወደው ህዬ ጄሾም እግል ለአትመቃርሖ አምበተው።

እተ ምዕል ለህ ጄሽ አባይ እንዴ ኬዴነ እግል ልሕለፍቱ ለልብል "ላጼሕ ኤረትሪ ገባራይ አነ፡ ቃእድ ጄሽ አቶብየ እብ ቀሰብ አስክኩም ለአኬኒ!" እንዴ ቤለ ክምሰል በልሰ እሎም፡ ዲብለ አነ ለዐልኮ እተ አካን አምጸአው ኢመስለኒ?' ቤሌኒ። ጽበጡ ሰበት ኢረኤኮ እተ ሰኣሉ እግል እብለስ ኢቀደርኮ። ኖሱ ህዬ፡ "እንከ ረአዩ!" እንዴ ቤለ እግለ ጀዋብ ሰለሚኒ።

ፈሲለት ባውላይ ዲብ ኦራል እንዴ ትጸዐነት ምድር ለዐወድውድ እተ ህለ፡ ዐዲኳለ አቴት። ፈነጥር ለገብአው ዐሳክር እተ ወክድ ለህይመ ምነ መዲነት አስክ እንክር ግብለት ገጾም ምግዓዝ ይአትካረመው። ሰካን ዐዲኳለ ህዬ ጄሽ አባይ እንዴ ሐድገዮም ገይስ ክምሰል ህለ ለአምሮ ለዐለው ኢመስሎ። እምበለ ነቤሕ ወለአዌ አክላብ ለልትሐረክ አዳም ልግበእ ወንዋይ ይዐለ። ዲብ ምግብ ዐዲኳለ እንዴ አተው ምን ጽርግየ እንክር ድማን ፋዬሕ ካንቺሎ ለብእተ ቤት ረክበው'ከ ምስል መኪኖቶም አተው። ሰብ ቤት እበ ላሊ. ወአምዕል እብ ግዲደን እብ ምግብ ዐድ ተንክር ለዐለ ጄሽ እንዴ ፈርሀው ምን አብያቶም ኢተሐረከው።

ለኦራል ዲብ ካንሼሎሆም ክምሰል አቴት አሰልፍ ዲብ ልትፈከሮ አትቃመተው። ሐሬ ላኪን ምናድሊን ክምቶም ክምሰል አከደው እብ ዕላል ለቤት በለሰው። ዲብ ቤት ለጸንሐ ኬር ወበርከት እንዴ ሀበው አድረረዎም። ለምናድሊን ተዐብ እቡ ጅሉፋም ሰበት ዐለው ይአምሰው። እግለ ሱብለ ቤት እንዴ ሐመደው እግለ ካንሼሎሀ ቤት ደብአው ወዴደማን እንዴ አፍገረው ሰክቦ ትመየው። ፈጅራተ፡ ዐዲኳለ እንዴ ተሐረረት እምበል ጄሽ ለወዐለት እተ አወላይት አምዕል ዮም 23 ማዮ። አምዕል እብ ግዲደ ህዬ ሸዐብ ዐዲኳለ ፈርሐቱ እተ ሸሬሕ ወዐለ።

ፈሲለት ከረ ባውላይ፡ ምስል ሸዐብ ዐዲኳለ እብ ፈርሐት እተ ትሳረር እንዴ ወዐለት ባካት ሳዐት 16፡00 አልዐሰር "እብ ሽፋግ አስክ መንደፈረ ትብገሶ! አባይ እተ ጽርግየ መንደፈረ ዐረዘ አልቃም ዳፍን እግል ኢልግበእ፡ ዮም ምሴት እንዴ ፈተሽኩም ትመየው!" ለትብል ሻፍገት ልእከት ትከበተት። አስራ'ለቀ ዮሴፍ ገድም ወድ ፈሲለቶም ጋብእ ዐለ። እበ ኦራል እብ ሽፋግ መንደፈረ አተው። ሳዐት 18፡00 (ሳዐት ሰስ አምሱይ) ህዬ ምን ባካት ዐዲወግሪ ተፍቲሽ አንበተው። ምድር ምንመ ጸልመተ፡ ኢተሐለለው። ላሊ. እብ ግዲደ እተ ፈትሾ ምንመ ትመየው ለረክበው ለቀም ይዐለ። እብ ቃብል እሊ. ሰኒ ለደየረው መብዘሑም ስልሖም እንዴ ለክፈው ልትመንቀሾ ለዐለው ዐሳክር ዲብ ክል-አካን ጅዕቱታም ጸንሐዎም።

ልተላሌ.....

ተቅሪር

ዳሳት መዕየ ተኣምርተ ፈርሐት ወውሕደትቱ!

ምዼርያት ገጀረት ወጎዳይፍ

መዳልያይ፡ ሳልሕ ገመ
ሙሰውር፦ ክብሮም ጸሀዬ

ሰባትን ደማነትን! እብ ትብል ስቅራት ጋምል ለአወረሐ 35ይት ሰነት ዒድ ሕርየት ዮም 22 ወ23 ማዮ፡ ሸዐብ እብ ሕበር ዲብ ዳሳት መዕየ እንዴ ጀመዓቱ ዒዱ ለአገመለ። ናይ ዮም 22 ማዮ ህዬ ዲብ ጸጸራት ወተራፕሎ ለገብእ ቅዱማም እግልኩም ዐሉ። ዲብ እለ ናይ ዮም ጀሪደትነ ህዬ ዳሳት መዕየ ገጀረት ወጎዳይፍ እግል ንርኤቱ፡ ቀራኣት በኪተት።

ምዼርየት ገጀረት ዲብ ሐሊበት፡ ኣውጌት፡ ኣፍዐበት ጋራጅ፡ እንደ ፊኖ፡ ኣልጌን መዐስከር ኣልጌን፡ ቀደም መድረሰት ደንደን ወዲብ ማይ ወላኹ። ምዼርየት ጎዳይፍ፡ ዲብ ቀሓውተ ዲብ መክተብ እዳረት ደዋሒ ቀሓውተ፡ ማይ ዐይኒ ዲብ ብሎኮ እንደ ኣፍንዲ ኣብር፡ ኤክስፖ ባር ጅሙ፡ ኤክስፖ G..3፡ ኤክስፖ ደምቤ ሰምበል ወመድረሰት ደምቤ ሰምበል ቱ ዲብ ዳሳት ወቃዓት እሕትፋል ለገብእ። እሊ ዳሳት እሊ እብ ለትፈናተ ሓባር፡ መንዼራት ኤረትርየ ወሱረት ሓይስ ርኢስ ኢሰይያስ ኣፍወርቂ ሰርጉይ ዐለ። ክለ ዒድ ሚ መስል ህለ እግል ንድሌ ምን ምዼርየት ገጀረት ዲብ መዐስከር ኣልጌን ወእዳረት ደዋሒ ማይ ወላኹ፡ ምን ምዼርየት ጎዳይፍ ህዬ እዳረት ደዋሒ ማይ ዐይኒ ወእዳረት ደዋሒ ቀሓውተ ባጽሓም ዐሉ። ለዲብ እዳረት ደዋሒ ማይ ዐይኒ ለዐለ ምግብ ሓሽ እንደ ኣፍንዲ ዳስ ወቃዐት ዐባይ ኣፍንዲ ለትበረዐየ እግሎም እሕትፋላም ዐለው። ክዕሙማይ ፈርሐቶም እብ ሰበት ዒድ እግል ልሸርሖ እግልነ ለኣትሃጌናሆም ዲቦም እግል ንዐዼኩም።

ኣሰይደ ሕመረት ኣብርሃም ደዋሒ ቀሓውተ

ሙናድለት ማና ሓድጉ ማይዐይኒ ጎዳይፍ

ኣሰይድ ተወልደ ሰመረኣብ ማይወላኹ

ሙናድለት ፋጥነ ስዒዳይ ሐቴ ምን ሰካን መዐስከር ኣልጌንተ፡ ክም ለጀነት ዳስ ጋሽ ዲብ ተትከበት ጸንሐተን። ክእብ ሰበት ዒድ ሕርየት ለወደወ መዳላይ ወፈርሐቶም እት ሸርሕ፦ ዒድነ ግሩም ለህለ ኣጀነትነ ደረሰ፡ ሸባባት፡ እማት ወሐው ክልን ምስል እንዴ ገብእነ ነዐይዱ ህሌነ። ዲብ እሊ ዳስነ ህዬ ብላዕ ወሰታይ፡ ሌጠ እንዴ ኢገብእ እስክ ፍረቅ ናይ ዓዳት እግለ ዒድ ለልአገምል ዋድያም ህሌነ። እሊ ህዬ ተኣምርተ ውሕደትነ ሐቴ እዬ እንዴ ገብእነ ወአድሕድ እንዴ ሐቀፍነ ነዐይድ ወእንሸቅ እት ህሌነ ዐውቴ ወውሕደት ለሀይበነ። ክምሰለው ምንገብአናቱ ህዬ ለትዐወትነ፡ ኣጀያልነ ህዬ ምኑ እት ወርሶ ገይስ ህለው። እንዴ ህሌነ ኣሰርነ እግል ልጸብጦ ህዬ እስክ ዲብ እሊ ልጃን ናይ ዒድ ክም ሻርኮ ጋብኣም ህለው። እት ተመጽእ ህዬ ምን እሊ ወለዐል እግል ንሓልፉ ትምኔቼት” ትብል።

ካፕተን ብርሃኔ ዘካርያስ ምን ፖሊስ ኤረትርየ ወሰካን መዐስከር ኣልጌን ቱ። እብ ሰበት ዒድ ሕርየት እት ልትሃጌ ህዬ ክእኒ ልብል፦ “ዲብ ታሪክ ኤረትርዩን 24 ማዮ ዐቢ ወልትሳነ ለአለቡ ዒድናቱ። ሰበት እሊ ክልን ዓኢላት፡ ዋልዲን፡ እማን ምስል ውላድነ ዲብ እሊ እሕትፋል እብ ለትወቀለት እንሻርክ ህሌነ። እሊ ለልሓልፉ ርሳለት፡ ሕነ ኤረትርዩን እግል ሕርየት ለደፍዐናሁ ቃሊ ዐውል እስትሽሃድ፡ ምስክሕ ጅራሕ፡ ተዐብ፡ ሰጅን ወመኣሲ እክል ኣይ ክቡድ ክምቱ እሊ ዲብ እንፈቅድ ሰበት ነዐይዱ እብ ኣማን ርሳለቱ ቀላል ኢኮን። ምስል ውላድነ ህዬ ዲብ እሊ እብ ሕበር እንውዕል እት ህሌነ ዐባይ ርሳለት ለሓልፍ፡ ታሪክ ናይ ኤረትርየ ታሪክ ናይ ኣትወራረሶት ሰበትቱ ውላድነ ኩሉ በየን እብ ዐመል ክም ለኣሙሩቱ ገብእ ለህለ። እግለሚ እሊ ዳስነ ንዳል ወቀየሙ እብ ለልኣትሓላፍቱ ገብእ ለህለ። ምን ሰነት ዲብ ሰነት ህዬ ዲብ ልትነየር ገይስ ለህለ ዒድ ሸዐብ ኤረትርየቱ። ሕነ ህዬ ክም ሸዐብ ዲብ እለ ሐሳሲት መንጠቀት ቀር ኣፍሪቃየ ሰበት ህሌነ ሒለትነ ዲብ ኣትወራረሶት ኣጅያልነ እግል ትግባእ ህለ እግል እግለሚ ቀደም ንዳል ግድል ስለሕ ለአሰብደው ኣበይትነ ዮም ይህለውኒ፡ ዲብ ንዳል ለሻረክ ኣጅያልመ ለዐባዩ ገሌ እብ ሕማም ወገሌ እብ ዕምር ሌሐልፎ ህለው። ሰበት እሊ ቀወትነ ዲብ ኣትወራረሶት እግል ትግባእ ህሌት እግሌ። ክምሰለው ምንገብአትቱ ህዬ ውላድነ እንዴ ወርሰው ምኒ ዮም 38ይት ደውረት ክድመት ወጠን ባጽሓም ለህሌነ፡ ሰበት እሊ ሕነ ክም ሸዐብ ሳምራም ወእትሑዳም እግል ንግባእ ህሌት እግልነ ክሉ ለሳድፈነ ዋይዲባት እግል ንትዐቴ ህዬ ኖሶም ሚርሐትነ ሳምራም ሰበትቶም እሊ እግል ንትሓፈዝ እቱ ወእግል ንዕቀቡ ለወጅበና ሰበትቱ እግል ሸዐብ ኤረትርየ ክልዶል ሰበት! ምን ከዋክ ኢትትወለብ እግል ኢቡሉ እፈቴ”ቤለ።

ኣሰይድ ተወልዴ ሰመረኣብ ምን ሰካን ዳሕየት ማይ ወላኹ ንኢሽ ገጀረት፦ “ምን እሊ ዒድ እሊ ለልጥዎም ሚ ህለ። ዚያድ ፋርሓም ህሌነ። እሊ ህዬ ፈድል ጀብሀት ሸዕብየት ለረክብናሁቱ። እሊ ፈድል እሊ እብ እስትሽሃድ ፍራስ ለረከብናሁቱ፡ ሰበት እሊ ዮም እብ ሕበር ንንድዩ ዲብ ህሌነ፡ ኣማንት ሹሃዳ ለለረፍዓናሁ ሰሜቶም ህዬ ዲመ ትንበር እግል ንትረሰዮም ለኣለብነ ክምቶም ገለድ ለነኣጅድድ እት ኣምዕል ፍሬዋምትቱ። ቀደም እሊ ዳስ እሊ ዲብ ካርኒቫል ሹርክ ዐልኮ ሀቱሙ ዚያድ ፈርሐት ለዐለት እቱ ንኢሽነ ወዐቢነ እብ ሕበር ለሻረክነ እቱ ዐለ። ሰበት እሊ ምኒ ሓለ ዲብ ዶሉ ለኣብጸሐነ ወዐድነ ሰላም ወመስኪበት ትንበር እግልነ”ልብል።

ሙናድለት ማነ ሐድጉ ምን ለጅነት ዒድ እዳረት ዳሕየት ማይ-ዐይኒ ጎዳይፍ ክም መመቅረሓይት ወብሮቶኮል ዲብ ሸቀ ለጸንሐተናተ፦ “ዒድ ሕርየትነ ክልዶል ጋምልቱ። እሊ ናይ ዮም ዓመት ፍንቲይ ለገብእ እቡ ህዬ መንዕ ተረፈዐ ወጽምዶ ዲብ ዐለም ክለ ለበጽሐ እቱ ሰበትቱ ዚያድ ወድዩ። ኤረትርዩን ህዬ እብ ሰባትነ ወውሕደትነ ክሉ ክም ንትዐቴ ለአክድነ እቱ ወክድ ዲቡ ነዐይዱ ህሌነ። ሰበት እሊ ዮም ክልነ እብ ሕበር ፋርሓም ህሌነ እሊ ትርኤዩ ዐቢ ዳስነ ህዬ ንእይሽ ወዐባዩ ኣንስ ወተብዐት ምስል እብ ሕበር እስክላሙ ኢቀድሮ እብ መራኩሽ እንዴ ለትመንቀሾ ምን እሊ ዒድ እግል ኢልትረፎ ማጽኣምነ ህለው። ርሳለት እሊ ዒድነ ህዬ ሕነ ኤረትርዩን ሑዳም ወእትሑዳም ክም ሕነ ለወዴሕ ቱ። ሑዳም ወቀዉታም፡ ዲብ ዐለም ህዬ ህለዮትነ እብ ፈራሰትነ ለአክድነ ሸዐብ ክም ሕነ እብለ መናሰበት ክልዶል ለንአክዳቱ” ትብል።

ካፕተን ብርሃነ ዘካርያስ መዐስከር ኣልጌን

ሙናድለት ፋጥነ ስዒዳይ መዐስከር ኣልጌን

ኣሰይደ ስምረት ኣብርሃም ማይዐይኒ ጎዳይፍ

ኣሰይደ ስምረት ኣብርሃም ምን ሰካን ዳሕየት ማይዐይኒ ጎዳይፍ ወለጅነት ብሮቶኮል ወሰርገዮት ዳስ ወቃዐት ክእብ ሰበት ዒድ እት ወዼሕ፦ “ዒድ ሰኒ ግሩም ህለ መዳላይ ለእሉ ወዴነ ህዬ እክል እንዴ ዛቤነ፡ ኣዋሕዕ ረጨቅነ ወሰንክነትነ ንዋይ እንዴ ሓረድነ ኣዜ ሸዐብ ንትከበት ወብልዖ ወሰተው እንብል ህሌነ። ሸዐብ ፈርሐ ወሕነ ፈርሐነ ኩሎም ሰካን ህዬ ውላዶም እንዴ ጸብጠው ዲብ እሊ ዳስ ወቃዐት እብ ሕበር ዒድ ለተፍሎ ወአሰናይነ ዲብ እለ ምን በጽሐነ ልብሎ ህለው። እሊ ህዬ ሸዐብ ኤረትርየ እትሑድ ክምቱ፡ ዎሮ ቀልብ ወመባጥር ክምቱ ለወዴሕቱ። እሊ ሸዐብ እሊ መጦር እዳረቱ ወሕኩመቱ ለበጥር ክምቱ እብ ንኡሽ መቀየሲ ወለ ዲብ እሊ ናይ ዒድነ ለገብእ ካድም ዲብ ክሉ ሸቅል እብ ንየቱ እንዴ ሻርክ ዶል ትርኤዩ ሰመዐ በሲርቱ። ሰበት እሊ ኣዜመ ክም በዲርን ዕንዱቃም ሕነ ወዐድነ ዲመ ትንበር” ትብል።

ኣሰይደ ሕመር ኣብርሃም መመቅረሓይት ሸቅል እዳራት ዳሕየት ድዋራት ቀሐውታ ቱ። እተሊ ዒድ ሕርየት ናይ እዳረቶም ህዬ ክም እም መንበር ናይለ ዒድ እንዴ ገብአት ጋሽ ትትከበት ወለጃን ናይለ ዒድ ዲብ ትነስቅ ጸንሐተን። ክእብ ሰበት ዒድ ህዬ ክእኒ እት ትብል ፈርሐት ተሸርሕ፦ “ክእኒ ትርኤዉ ዒድ ሕርየት ሰባትነ ደማነትነ! እብ ትብል ስቅራት ግሩም ልትዐየድ ህለ። ኣምዕል በኪተት ወዐለ። ሕርየት ህዬ ክሉ እግል ሕርየት ለትደፈዐ ተመን እንዴ ተደፈዐ እት ለመጽአት ሰበት ተ እግል 35ይት ሰነት ሸዐብ እዳረትነ ምስል እብ ሕበር መዕነት ዒዱ እብ ተኣረፈዕ መስኡልየት ግሩም ወዕለ። ሐድ ሰለስ ኣልፍ ሸዐብ ለሻረክ እቱ ዳስቱ ህዬ ዲቡ ወዐልነ ወለዘተ ሕርየት ኣዳወርነ። ርሳለት እሊ ተጀምዕነ ህዬ ኣጅያል ሐዲስ መስኡልየት ወጠን ወወጠንየት እግል ልውረስ ለህደፋ ወእለ ራክባሙ ለህሌነ ራህየት እብ ዐውል ቀሊል ለመጽእ ሰበት ኢኮን፡ እሊ ኣጅያል መዕነት ወምስጢር ሕርየት እግል ለፍህሞ፡ ለኣምር ወልትዐለም እግል ልቅደርቱ። ዳስ መዕየ እንዴ ወዼክ ናይለ ተልሄክ ወተፋጋዕከ፡ በለዕክ ወሰቴክ ሌጠ እንዴ ኢገብእ እሊ እንርኤየ ለህሌነ ሩሕ ወሐያት ንትዐለም ወእንደርስ እንሸንን ወንትሐበን እቡ ለህሌነ እብ እስትሽሃድ ብዙሕ ወተዐብ ለመጽአ ክምቱ ክለ ሙዋጥን ዲብ ቤቱ እግል ውላዱ እግል ለኣውርስ እትፋኔ” ትብል። ከሓይሳም ቁርኣት እብ ክሱስ ዳሳት መዕየት 35ይት ሰነት ዒድ ሕርየት ለኣዳሌናሁ ዲብ እሊ ታምም ህለ። ሰባትነ ዳማነትነ!

መሐመድ እድሪስ

ለናይ ደንጎበ መዓርክ ተሐሪር

3ይ ክፋል

ጽብሕ ምድር ዮም 31 ማርስ፡ ጄሽ ሸዕቢ ዲብ ዋዴ እት ረአስለ ሒለቱ እትሩድ ለዐለ ጄሽ አባይ ህጁም ሀረሰ። አባይ ዲብ ስልስለታይ አድብር ዋዴ እንዴ አውተደ ይእትከሬ ቤለ። እብ ፍንቱይ 17ይ ክፈለ-ጦር፡ ዲብ አካናት ብዙሕ ምስል ጄሽ ሸዕቢ ለተሓረበ ተጃርብ ዛይድ ለዐለ እሉ ሰበት ቱ፡ ብርጌዳት እት ባድል እብ ክለ ሒለቱ ተሓረበ። እግል መደት ሰለስ አምዕል ህዬ ሐርብ ደመዊ አተላለ። ለቴለል ሸቀላት እግል ልክለቅ አምበተ። እብሊ ህዬ ዎሮ እግል ለዐውት ለቀድር ብስር ሐርብ እግል ልትኤተን ላዝም ገብአ። እብሊ አሳስ እሊ ለዲብ ዋዴ ወድዋራተ ለዐለ ጄሽ አባይ እግል ደመሮት እበ ለሔሰት ገበይ ለዐለት እቱ ድገለባይ እንክር ደባባት እግል ለሓልፍ ለቀድር ገበይ እንዴ ሐዜከ፡ አ'ገር ጄሽ ወደባባት እንዴ ኣቴከ ለአግደ ናይ አግርህ ገበይ ዋዴ በይሉል እንዴ በተክከ እብ ስምጥ እግል ልትዘበጥ ትከጠጠ። ዲብ ዮም 2 ኣፕሪል ህዬ 6 ደባበት፡ ሐቴ ቦጦሎኒ ፓረኮማንዶ ወቦጦሎኒ ረሻሽ ናይ ስምጥ ህጁም ሀረሰየ። አባይ እብለ ኢትጸበረዩ እትጀህ፡ ዘብጥ ክምሰል ትከሰተ እቱ እብ ሸፋግ ትበጭበጨ።

ሐቆ እሊ፡ ጄሽ ሸዕቢ ዲብለ ስዱድ እግል ልግበእ ቀድር እንዴ ትበህለ ጊሙም ለዐለ ሐርብ በይሉል አተ። ለምን ዐሰብ 60 ኪሎሜተር ራይመት ላተ እት ግንራሪብ በሐር ለህሌት በይሉል፡ እብ ሻፍቅ ዐርኮከብ ለትገልበበት ተ። ለሻፍቅ ዕጨይ ላኪን እግለ ተሃጅም ቀወት ሴድያይ ይዐለ። ምናተ ጄሽ አባይ ለዐለ እሉ ብቀዕ ጀዋንብ እግል ልትነፈዕ እቡ ኢቀድረ። ጄሽ ሸዕቢ ዲብ ዮም 6 ኣፕሪል እግል በይሉል እንዴ ህጅመ ጸብጠዩ። አባይ ህዬ፡ ምን በይሉል እንክር ግብለት ምፍጋር ጸሓይ ዲብለ ህለ ስትራተጂያይ አካናት እንዴ ጸብጠ ሰዋትሩ ሐጠጠ። ጄሽ ሸዕቢ እብ ጀሀቱ በይሉል ግራሁ እንዴ አትለ፡ ናይ ድፈዕ ከጥ አሰሰ። ምን ዮም 9 ኣፕሪል አስክ 25 ማዮ 1991 ህዬ፡ ጄሽ አባይ ሄራር ጄሽ ሸዕቢ እንዴ ከርዐ ምን ድዋራት ክምሰል ረይም እንዴ ወደ ዐሰብ እግል አድሐኖት፡ ጄሽ ሸዕቢ እብ ጀሀቱ፡ ዐሰብ እግል ሐረሮት ለለአቀድሩ ምህም አካናት እግል ራቀቦት እግል ሐድ ወሬሕ ወክልኤ ሳምን ናይ መጃገረት ሐርብ አተላለ።

ዎሮ ምን አህዳፍ ፈራሮ ደንከል፡ ካልኣይ አብዮታይ ጄሽ ደርግ፡ ሒለቱ ወእህትማሙ ክምሰል ልትካፈል እንዴ ወዴከ፡ ምን እት ጀብሃት ግብለት ወግንደዕ እሸፋፉ ለዐለ ክፍለ-ጦራት አስክ ደንከል ክምሰል ለአተጄህ እንዴ ወዴከ እግለ ናይ ደንጎበ ካትመት ሐርብ ውጡይ ቴለል ከሊቅ ዐለ። ክምሰል ትስተተዩ ህዬ ደርግ፡ እግል ክፍለ-ጦራት 17፡ 22፡ 21 ክምሰልሁመ ብርጌዳት ብዝሓት፡ ፍንቱይ ኮማንዶ፡ መከናይዝድ ወድብዕድ ሃይበት ሰዳይት ውሕዳት እብ ተርተረት አስክ ደንከል አጎአዘዮም። እምበል እሊ፡ እግለ እት ከርስ አቶብየ ለሄርር ለዐለ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት እግል ክርዐት፡ ክፈለ-ጦር 14 አስክ አቶብየ ክምሰል ልግዕዝ ገብአ።

ፈራሮ መዐደይ ሕዱድ

መጥ-መጦረ ዲብ ኤረትርየ ገብእ ለዐለ መዓርክ፡ ውሕዳት ወያኔ እብ መከናይዝድ ክፈል-ጄሽ 74 ጀብሀት ሸዕብየት ሰዳይት ዲብ ገብእ እለን ዲብ ቀበት አቶብየ ሸፍ ትሩድ ገብእ ዐለ። ውሕዳት መከናይዝድ ክፈል-ጄሽ 74 ምን እት ሰነት 1989 ለገብአ ህጁም ስርጉል ሸሬ እንዴ አምበተ ዲብ መጦር አ'ገር ጄሽ ወያኔ እንዴ ገብአ፡ ዲብ ክፍለ ሃገር ወሎ ዲብ አለማጠ፡ ቆቦ ወወልድየ ዲብለ ገብአ ምህም ህጁማት እንዴ ሻረከው አስክ ጀብሀት ውጫሌ ወደብረታቦር ባጽሓም ዐለው። መከናይዝድ ብርጌድ 23 ህዬ፡ ዲብለ ናይ ደንጎበ ፈራሮታት ዐባዩ እግል ትሻርክ ዲብ አወላይት ሳምን ናይ ወሬሕ ጃንዋሪ 1991 ዲብ አቶብየ አቴት። ምስለ አስልፍ ዲብ አቶብየ ለዐለ ውሕዳት ኮማንዶ ጀብሀት ሸዕብየት እንዴ ትመቅረሐው መሃሞም እግል ለአግዱ ወቅት እንዴ ኢነስእ እግል ፋዬሕ መዓርክ ዲብ መዳሊት ትጸመደ። መከናይዝድ ብርጌድ 23 እብ ዎሮ ቦጦሎኒ ደባባት፡ ቦጦሎኒ መድፌዕ፡ ቦጦሎኒ ረሻሽ ክምሰልሁመ ምዳድ ደባብ ወጥያራት ሚሳይል ለጸብጠየ ውሕዳት ለትከወነት ዐለት። እለ ውሕደት እለ ምዳድ-ጥያራት ሚሳይል ለጸብጠየ ውሕዳት ለትከወነት ዐለት። እለ ውሕደት እለ ዲብ ከጥ ወልድየ-ደብሬታቦር ዲብለ ህሌት ሸብህ መዲነት ገርገረ፡ እግል ዎሮ ወሬሕ ስለሕ በህለት ደባባት፡ መዳፌዕ ወረሻሻት እግል አዳለዮት እምበል ዕርፍ ዲብ

ክቡድ ወሀላክ ላቱ ወራት እንዴ ትጸመደት ሓለፈቱ። መዳሊተ እንዴ አሰፌት ህዬ መሃመ እግል ተአግዴ ዳሌት። ዲብ ዮም 4 ፌብራይር 1991፡ ውሕዳት ስለለ

ወያኔ፡ እብ ሰበት አግቡይ ጽብጠት ደቅብ ወመትመዳድ ሰዋትር ጄሽ ደርግ፡ ብዝሔ ወኑዕየት ስለሕ፡ ሀውየት ውሕዳት አባይ ወለህለ እቱ መርበይ ህጁም….ፋዬሕ ወእብ ተፋሲል ሐብሬ ክምሰል ተሀየበ፡ ዲብ መበገስ አካነቱ ዲብ ሳልፋይት ደረጀት መደጋግ ክምሰል ጸኔሕ ገብአ። ዲብ ዮም 20 ፌብራይር ህዬ ምን መበገስ አከነቶም ተሐረከው። ንፋስ-ማውጫ ወክምር-ድንጋይ ለልትበህል ነኣይሸ

መዳይን እንዴ ሐልፈው፡ እንክር ድማን ወድገለብ ህጁም ዲብለ ትፈንቴ ጋሳይ ለትትበህል ንኢሽ ዐድ አተው። ዲብ እለ አካን እለ ለተህጅም ቀወት ዲብ ክልኤ ክፋል ህጁም ትገመዐት። እብ ጀሀት ድገለብ መርበይ ህጁም ለትየመመ ውሕዳት፡ እስቴ ዲብለ ትትበህል ዐድ በጽሕ እት ህለ፡ እብ ጀሀት ድማን ህጁም ለትየመመ ውሕዳት ህዬ እብ ደብረታቦር እንዴ ሐልፈ አስክለ አግደ ከጥ ባህርዳር-ጎንደር ለለሐልፍ እበ መዲነት ወረተ አተጀሀ።

ዲብ ዮም 23 ፌብራይር 1991፡ ጄሽ ወያኔ ወመከናይዝድ ወኮማንዶ ጀብሀት ሸዕብየት ከጥ በህራዳር ጎንደር እንዴ በትከ ህጁም ትሩድ ጠለቀ። እብ ጀሀት ድገለብ ለተሐረከ ለዐበ መከናይዝድ ቀወት ወአ'ገር ጄሽ ወያኔ፡ ዲብ ጋድም ሃምሲት እንዴ ተሰርሰረ ምስለ ዲቡ ጸንሐ ዐስሮታት ደባባት ድቁብ ናይ ደባብ እብ ደባብ ሸፍ ሐቀለ ወደ፡ ዲቡ ዕስኩር ለዐለ ክፋል ዐቢ ናይ ጄሽ ደርግ እብ ተማሙ እንዴ ደውሸሸ፡ ዲብ ዮም 25 ፌብራይር መዲነት ባህሪዳር አተ። እብ ጀሀት ድማን ለተሐረከት ቀወት ህዬ፡ ምን ወረተ እንክር ምውዳቅ ጸሓይ ከጥ ጎንደር እንዴ ጸብጠት እግል መዲነት አዲስ ዘመን እንዴ ሐረረት ገጽ ቀደም እት ትትሀርበብ ጎንደር አቴት። ሐቆ እሊ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት፡ ዲብ ክፍለ-ሃገር ጎጃም ለህለ ዱርቤቴ፡ ዳንግለ፡ ቡሬ፡ ፍኖቴ-ሰላም፡ ኣምኑኤል፡ ፓው፡ ለለትበህል ሸብህ መዳይን፡ ክምሰልሁመ መርከዝ ተድሪብ ብርሸለቆ እንዴ ሐረረየ፡ አስክ ዓሲመት ጎጃም ደብሬማርቆስ ለህለ ፋዬሕ ባካት ጸብጠየ። አስክለ እግል ክፍለ ሃገር ጎጃም ወሸወ ለፈንቴ ነህር አ'ባይ (ኒል አልአዝረግ) እንዴ ትቀደመየ ህዬ፡ ዲብ ደጀን ለትትበህል አካን ሸፈየ። እሊ "ፈራሮ ቴድሮስ" ለተምበለ፡ እግል

ከፈፍል ሃገር ጎንደር ወጎጃም ዲብ ሐንቴ መራቀበት ወያኔ እግል ኣተዮት ለአመመት ዐመልየት ሐቆ ናይ ክልኤ ሳምን ለኢለአትካርም ህጁማት ዲብ ዮም 8 ማርስ እብ ተማሙ ሀደፉ በጽሐ።

ግረ እሊ ለትበገሰ ፈራሮ ዐቢ፡ እብ ህግየ ኦሮሞ ፈራሮ "ቤሉሱመ ወልቄጡመ" በህለት (ፈራሮ መሳዋት ወእስትቅላል) ለትበህለ ተሐሪር ክፍለ-ሃገር ወለጋ ለአመመ ፋዬሕ ህጁምቱ ለዐለ። ዲብ እሊ ፈራሮ እሊ፡ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት ምን ቡሬ - ጉጃም ቱ ለትበገሰ። አሰልፍ እት ባካትለ እግል ከፈፍል ሃገር ጎጃም ወወለገ ለፈንቴ ነህር አ'ባይ ድቁብ ሐርብ ገብአ። ለነህር ሐቆለ ተዐደው ህዬ፡ ዲብ ባካት ጉተን ወጽገማርያም ዕስኩር ለዐለ ጄሽ አባይ ሐቆለ ፈንጠረው እግል ዓሲመት ወለገ ነቀምቴ ሐረረ። ሐቆ መትጸባጥ ነቀምቴ ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት፡ አግደ ከጥ ነቀምቴ አዲስ-አበበ እንዴ ጸብጠው ገጽ ቀደም እንዴ ሄረረው፡ ዲብ አፍንጨ፡ ሻምቡ፡ ጌዶን ወገንደር ምስል ጄሽ አባይ ድቁብ ህጁም እንዴ ወደው፡ አስክ መዲነት ኣምቦ 125 ኪሎሜተር ምውዳቅ ጸሓይ አዲስአበበ በጽሐው።

ሐቆ እሊ፡ "ፈራሮ ዋልልኝ" ለተበህለ ክፍለ-ሃገር ወሎ ወቅብለት ምውዳቅ ጸሓይ ክፍለ-ሃገር ሸወ እግል ሐረሮት ለአመመ ፈራሮ ትበገሰ። እሊ መጥ-መጦር ህጁም ደቀምሐሬ ለአምበተ ፈራሮ፡ ዲብ ቀበት ሰለስ አምዕል፡ ለ25.000 ለልትጌመም ጄሽ ለዐለ እሉ ሳልሳይ አብዮታይ ጄሽ ዲብ ከርዶን እንዴ ኣተዩ ሐቀለ ደመረዩ፡ እግል መዳይን ደሴ ወኮምቦልቻ ዲብ ሐን መራቀበት ጄሽ ወያኔ ወጀብሀት ሸዕብየት ክምሰል ለአቴ ገብአ። ለአግደ ከጥ እንዴ ጸብጠ ህዬ እግል መዲነት ደብረዘይት እንዴ ጸብጠ ህዬ፡ አስክ ሰንዳፋ እንዴ በጽሐ፡ እግለ ናይ ደንጎበ ህጁም አዲስ አበበ ብርንቶ ገብአ።

ከልሹም መሓመድ

ምን ክታበት፡ ዎሮ ጅናም ኢልትረፍ

እት ኤረትርየ ዐድነ ምን ክድመት ዓፍየት ዎሮመ ግረ እግል ኢልትረፍ እብ ጅድየት ልትሸቄ ሀለ። እብ ፍንቱይ አጀኒትነ ለሰበብ ሞት ወምስክነ አጀኒት ላቱ እብ ክታበት ለልትከረዕ ሕማማት ምኑ እግል ልንገው፡ ከዑፍያም ወዋቅያም እግል ልግብኦ ጅነ እት እለ ሀለ ምን ለሀሌ ክታበት እግል ልርከብ ለኢለአትካርም ሸቅል ሰርጉል ገብአ ወገብእ ሀለ። እሊ ተሌ ክቱብ በገ፡ እት መጃል ክታበት ለትገየሰ ሄራር ሚ ባጽሕ ክም ሀለ ለሐብር። ዔማትነ እብ መናሰበት 35ይት ሰነት ሕርየት፡ እት ውዛረት ዓፍየት መስኡል ወጠንያይ በርናምጅ ክታበት አሰይድ ቴድሮስ ይሕደጎ እግል ክርን ገቢል ኤረትርየ ለሀበየ ሐብሬተ። እንዴ ተርጀምነ እት ቄርአትነ እግል ነአብጸሐ ለሀቤናተ ሰሕፌ ሃይሰም መብራሀቱ እብ ስሚትኩም ቄርአትነ ነሐምዶ። ቅርአት ስዒደት. . .

ክታበት/ፍድኢት አዳም ሕማም እንዴ ኢረክቡ ለነስኦ ድፈዕ ምን ሕማም ቱ። ጅነ ምነ ውልድ ለልብል እት አምዕል እንዴ አንበተ አስክ ሰነት ለአደውር ለበዜሕ ምነ እት ጀድወል ለሀለ ጅንስ ክታበት ክም ነስእ ለገብእ እቡ ሀዬ፡ ገሮቡ ምን ሕማም ናይ ዳፍያት መቅደረቱ እንዴ ኢትደቀብ ለለዐዴ ሕማማት እግል ኢልርከቡ፡ ኢልመስክን ወዐቦት ሐንገሉ እግል ኢትደንገር እብ ዐባየ ሀዬ ምን ሞት እግል ልድሐንቱ።

ክድመት ክታበት ዲብ ኤረትርየ

እት ዘበን እስትዕማር አቶብየ በክት ክታበት ረክብ ለዐለ አጀኒት 9.4 ምእታይት ሌጣቱ። ለልትሀይብ ዐለ ኑዕ ክታበት ሀዬ ስስ ቱ። ወሀቱ ናይ ቲቢ፡ ሒቅሒቆ፡ ቴታኑስ፡ ጸልዕ ሐለቅም፡ ፖልዮ ወኒፎ ዐለ። ሀቱመ እት ሕዳት መዳይን ሰበት ዐለ፡ ዶልከ ገሸለት ሐቴ እት ትቀንጽ የም አለቡ አጀኒት እብ ሒቅሒቆ ወኒፎ ፈኤ ነብረ። ምነ እብ ሐያቶም ለልትወለዶ አጀኒት 150 ሐምስ ሰነት እንዴ ኢለተሞ መይቶ ዐለው።

ክድመት ክታበት ሐቆ ሕርየት

ዓፍየት አጀኒት እግል ትትሐፈዝ ቀደም ተሕሪር እብ ዐደድ ሕዱድ ልትሀየብ ምንመ ዐለ ለሓለት ውጢት ምን የዐለት ክድመት ክታበት ሐቆ ተሕሪርተ ምስል መትመዳድ መአሰሳት ዓፍየት እብ ንዛም እግል ትትሀየብ ለአንበተት። ክሉ ጅነ ለበክት እግል ልርከቡ ሀሌት እሉ ምነ ልብል ዐገል ዓፍየት እትለ ሳብታት ላተን 450 መአሰሳት ዓፍየት ሌጠ እንዴ ኢገብእ እት ዐዶታት እብ ጀድወል እሙር እንዴ ትፈረርከ ምስል ሸዐብ እት ትሰብክ ወትሳግም ክትበት ለኢትፈንቴ ክትፈት ናይለ ሸቅል ገብአ።

እብ ፈድሉ ሀዬ ለአጀኒት ቀትል ወለአመስክን ዐለ ሕማማት ገሌ ሰርተ ወገሌመ እት እግል ንራቅቡ ቀደርነ። ሞት አጀኒት ሀዬ እት ሰነት 2020 እብለ ገብአት ድራሰት ምን 150 ዲብ 39 ምን አልፍ ትከሬት።

ክታበት እት ክሉ እግል ትብጸሕ ለገብእ ጸገም

ክል መአሰሰት ዓፍየት እት ሳምን ስስ ምዕል ክድመት ክታበት ተሀይብ እግለ መአሰሳት ለረይሙ ባካት እት ክል ወሬሕ ወምን ደንግር እት ክል-ክልኤ ወሬሕ እንዴ ትፈረርከ እት እሙር ንቃጥ ክታበት ለክድመት ትትሀየብ።

እት ረዩም አካናት ወእት መናበረት ሰብክ ወሰግም እግለ ሀለ ሸዐብ ናይ ክታበት ፈሳይል እንዴ ትከወነየ እት ሰነት አርበዕ ወክድ እተ ለሬመ ለልትበሀል ባካት ልትሀየብ።

ፊራሮ ክታበት እብ ደረጀት ወጠን ዶል ተሀሌ ዲብ ክሉ አቃሊም፡ ክምሰልሁመ እት ምስል ድወል ግዋሬ ለልትጋነድ ምዔርያት ልትሀየብ። ለጽንዕት ብጽሐቱ ደዋሒ እግል ልትበጸሕ ምስል

ኣዳራት አቃሊም፡ ምዔርየት ወእዳራት ደዋሒ እንዴ ትመቅረሕከ በርናመጅ እብ ሕበር እንዴ ረሰምከ ልትሸቄ። እሎም ተሀደገው ጅሃት ለበርናመጅ ምን ከጠጦቱ እት አተግባሩ ሰበት ሻርኮ እግለ ሰብ ምሀነት ዓፍየት እት አትገዓዝ፡ ነሺር ሐብሬ ወመዋሰላት እት ልትሳደው ምን ፍድኢት ለተርፍ ጅነ ክም ኢለሀሌ ወዱ።

አሰይድ ቴድሮስ ይሕደጎ

ኣታይ ክታቦታት ሐዲስ ዲብ ኤረትርየ

ውዛረት ዓፍየት ምስል ሰብ ሸርከተ እንዴ ትሳዴት እብ ክታበት እግል ልትከረዕ ለቀድር ወእት ገቢል መደረት ለወዴ ሕማማት ዐደዮ እንዴ ፈረገት ክም ልትከረዕ ትወዴ። ምን ሰነት 202 እንዴ አንበተት እብ ወክድ ወክዱ ክታቦታት ሐዲስ ተኣቴ ሀሌት።

1. እት ሰነት 2002 እብ ሄፓታይትስ ቢ ለልትበሀል ቫይረስ ለመጽእ መእረር ከብደት ለትከሬዕ ፍድኢት

2. እት 2008 ረክስ ስርዐት ደም፡ በረይ ሐገን ወሰሮአት ትንፋስ ለሰብብ ሄሞፊልስ ኢንፍሉዌንዛ ለልትበሀል ባክቴርየ ለትከሬዕ ክታበት

3. እት ሰነት 2014 እብ ሮተ ቫይረስ ለመጽእ እት አትቅባል ዕያደት ለቀሰብ ፍጋር ለከሬዕ ክታበት

4. እት ሰነት 2015 እብ ኒሞኮካል ለልትበሀል ባክቴርየ ለመጽእ ረክስ ናይ ሐገን፡ ሰነብእ፡ ስርዐት ደዊር ደም፡ ኣንፍ፡ ሐለቅም፡ በኣዊ/መፋስል ለከሬዕ

5. እት ሰነት 2015 እብ ሩቤላ ለልትበሀል እት ውላድ አከይ መማኒት ወአንቃስ እግል ለአምጽእ ለቀድር ቫይረስ ለትመጽእ መደረት ለከሬዕ

6. እት ሰነት 2019 ረክስ በረይ ሐገን ለለአመጽእ ወእት ሞት ሻፍገት ለለአበጼሕ ሕማም ያብሶ ለከሬዕ

7. እት ሰነት 2022 እት ርሕም ሰረጣን ለሰብብ ሀዩማን ፓፒሎመ ለልትበሀል ቫይረስ ለትከሬዕ እግል አዋልድ እት ታሴዕ ሰነተን ለትትሀየብ ጅንስ ፍድኢት

8. እት ሰነት 2025 ምን እም እት ዐልቀት እት ወክድ ወሊድ ለልዐዴ እብ ሄፓታይትስ ቢ ለልትበሀል ቫይረስ ለመጽእ መእረር ከብደት ለትከሬዕ ፍድኢት፡ ለጅነ ውልድ ክም ቤለ እት ቀበት 24 ሳዐት ለትትሀየብ ተ።

ዲብ ኤረትርየ ክታበት እግል ተሐት ሰነት ለዓማሮም አጀኒት ሌጠ ኢኮን ለትትሀየብ።

እብለ ትፈናተ አስባብ ክታበት እግል ለአትምሞ ለኢቀድረው አው ለይአንበተው አጀኒት እት ካልእ ሰነቶምመ እንዴ አንበተው ክም ለአተሞ ዐገል ውዛረት ዓፍየት ሰሜሕ እሎም። ክምሰልሁመ ክል

ጅነ እት ካልእ ሰነቱ ካልእ ደርበት ክታበት ኒፎ ወሩቤለ ክምሰልሁመ መእረር በረይ ሐንገል (ያብሶ) ለከሬዕ ክታበት ኒሞኮካስ ኤ ልትከተብ። ለካልእ ደርበት ክታበት እግለ ቀዳሚት ደቅብ ለለሀይብ ወሒለት መዳፌዐት ገሮብ ዝያድ ለትበኔተ።

ክምሰልሁመ፡ አጀኒት ገሮቦም ሒለት መዳፌዐት ምን አምራድ እግል ልርከብ ምን ስስ ወሬሕ አስክ ሐምስ ሰነት ለአተምም እት ሰነት ክልኤ ደርበት ቪታሚን ኤ ነስእ።

ፍይሒ ገልበቦት ክታበት እት ብሩር ወመዳይን እብ አሳስ ሕኩመት ለአፍገረቱ ዐገል ክድመት ዓፍየት፡ ክታበት እት ክሉ እግል ክሉ ሰወ እግል ልብጸሕ ሰበት ቡ፡ እተ ሬመ ወለትቸምጨ መካሪት ለቡ ደዋሒ ኤረትርየ፡ ለእለ ጠልበ ሜዛንየት ልጥለብ ወለእሉ ሐዘ ጸገም ልሕዜ ዎሮ ጅነ ምን ክታበት እግል ኢልትረፍ እት ክሉ ትበጼሕ ሀሌት።

እብሊ ሀዬ ክታበቶም ለአክመለው ምን ተሐት ሐቴ ሰነት ለዓማሮም አጀኒት 98 ምእታይት ባጼሕ ሀለ። ወብዙሕ ስኒን ምን እለ ደረጀት እለ እንዴ ኢልትከሬ ለአተላሌ ሀለ። ምን ኣመረ ሑድ ፈርግ ፍንጌ መዳይን ወብሩር እግል ለሀሌ ቀድር፡ እሊ ላኪን መሕገዝ መዋሰላት፡ ኢመትከምካም ዐዶታት ወመካሪት ምድር ለሰበበዩ ቱ ድኢኮን ሸዐብ አጀኒቱ እግል ለአክትብ ምን ኢሐዘ ኢኮን።

ኤረትርየ እት ክድመት ክታበት ለረክበቱ ጃእዛት

1. እት ሰነት 2009 ዲብ ሃኖይ ዓሲመት ቬትናም ኤረትርየ ናይ ሸቅል ሳፌ ከብቴ (እዕትራፍ) ሸሃደት ነስአት

2. እት ኦገስት 2016 እት ካምፓለ ዓሲመት ኡጋንደ እብ ሸቅል ሰኒ፡ እዳረት፡ እብ ክሉ መቃይስ መትነፌዕ ታምም ጃእዘት ረክበት።

3. እት ሰብተምበር 2017 ዲብ ናይሮቢ ዓሲመት ኬንየ ሰኒ ሸቅለ ወአምር እዳረት ወበቃዐቱ ለትመርዔት ክታበት መትነፌዕ ላኣመረት እለ ጃእዘት

4. እት ሰነት 2022 እት ናይሮቢ ዓሲመት ኬንየ አምረ እት ሸቅል ሰኒ፡ እዳረት፡ ሐፊዝ በቃዐት ወአትባጸሕ በቃዐተ ለተአከደት ፍድኢት ለትሸሀድ እለ ጃእዘት ነስአት።

5.እት ጁን 2024 ዲብ ጆሃንስበርግ -ግብለት አፍሪቀ ለነስአተ ጃእዘት እት ካድም ወመትሰባል አትባጸሕ በቃዐተ ለዕቅበት ፍድኢት ዲብ ድዋራት ረዩም

እሊ ገሌ ምነ ኤረትርየ እት መጃል ፍድኢት ለረክበቱ ጃእዛት ወክብር ቱ።

ሄራር ተዕሊም ዲብ ኤረትርየ

2ይ ወናይ ደንጎበ ክፋል

ተዕሊም አሳስ ኩሉ ተጠውራት ናይ ሐቴ ዱለት ቱ። እንዴ ኢልትዐለም፡ ምን ተጃርብ ሌጠ እንዴ ትበገሰ ቀደም ለአሳደረ ገቢል ዐለም በታተን ኢሀለ። እሊ ኩሉ ዲብ ዐለም ብጾሕ ለሀለ ተጠውራት ወፍገሪት ቴክኖሎጂ ላቱ ሰናዓትመ፡ ቀዳሙ ወሓሩ ክሉ እብ ዕሉማም ለትሸቀ ወለትመሀዛ ቱ።

ኤረትርየ እግለ እብ መቅደረት ኖሰ እግል ተዐልሙ ለኢትቀድር አጅናሰ ምህሮ ወምህነት ውቁል፡ ምስል ሰብ ሸርከተ ላተን መአሰሳት ካርጅ እት ትትዓወን፡ እት ለትፈናተ መጃላት ዕልም ዓፍየት፡ ሀንደሰት፡ ዕሉም ጠቢዐት፡ ተዕሊም፡ ቃኑን ወዕሙማይት

ክድመት ገቢል ለልውዕል ናይ ማስተርስ ወዶክቶረይት ተዕሊም ውቁል እት ካርጅ ተሀይብ።

እሎም ዳርሳም ሰብ መቅደረት፡ ዎሮትከ ክም አትሐዘዮቱ፡ ምን ካርጅ ምህሮሆም እንዴ አትመመው ዐዶም ክም አቀበለው፡ እት አደቃብ መአሰሳት ተዕሊም ውቁል ምን ገብእ ወተጠውር ወጠን ሐዞት ዛይደት ለአገዱ ህለው።

እት ዐድነ ለሀለ ኩልያት ህዩ፡ እት ለትፈናተ አቃሊም እብ ሀለዮቱ፡ ምህሮ ምስል ተጃርብ ወአርዛቅ እት ጨ'ምር ጀላብ እግል ልሄርር እንዴ ትበህለ ለትበነ ሰበትቱ፡ እሊመ ረሓብ ሩእየት ተዕሊም ኤረትርየ ለወዴሕ ጋር ቱ። ሲያሰት ተዕሊም ኤረትያመ፡ እት ኩሉ አቃሊም ለልአስሐብብ ወልትባጸሕ ዕልም ጀላብ እግል ለሀሌ፡ ወክሉ ምድር ዐድነ ምስል ጀላብ እግል ልትጠወር ወልሄርር ለትብል ሰበት ተ፡ ረዩም አጥራፍ ዱለት ምስል መዲነት ገጽ-ቀደም ለትአዋሌ ሲያሰት ተዕሊም ተ።

እለን መአሰሳት ተዕሊም ውቁል፡ እግለ ዲብ ባካተን ለሀለ ገቢልመ እት መናበረቱ ወእተይ እቅትሳዱ ተረት ዛይደት በን። ምነን ለትከረጀው ዕሉማም ውላድ ወአዋልድ ህዩ፡ እት ክድመት ገቢሎም፡ ክም እዳረት መጅተመዕ፡ መራክዝ ዓፍየት፡ መዳርስ፡ ሀንደሰት ዐማር ወብዕድ እብ አውለውየት ለልትረኤ አሽቃል ዕሙማይት መስለሐት እቱ ዲብ ልትፈረሮ፡ እት አደቃብ ጠወሮት መቅደረት አዳም ወመትቀዳም ዱለት፡ ምን ክሉ ወለዐል እዴ ዛይደት ለህሌት እሎም ቶም።

ኤረትርየ ሲያሰት ተዕሊም ለልአደቅብ፡ ለትፈናተ ምስዳራት እት ተቅዩር ፍክር ሸዐባመ ትወዴ። መሰለን፡ እት ኤረትርየ ልሙድ ለዐለ ዴራይ ክሸቦ አዋልድ፡ ዎሮ ምኑ፡ ዓፍየት፡ ተዕሊም ወተጠውር መጅተመዕ ለልሐልክ ጋራት እት እንቱ ነብር ሰበት ዐለ፡ ምን ቀዳመ እግል አስረቶቱ ትጸገመት ወትዐንደቀት። ህዳይ ንእሽ መንዐት ወብዕድ ዴራይ ዐዋዲ ሓረበት።

እሊ ተዕሊም አንሳት ከሬዕ ለዐለ ዐዋዲ ህዳይ-ንእሽ ወክሸቦ ሰበት ወርኬት፡ እትለ መደት ጎነ ምነ ብዕድ ድወል መንጠቀትነ ወግዋሬ፡ ለሔሳ ሕቁቅ አጅኒት እት ተዕሊም ወዓፍየት እድምንት ህሌት እግል ኒበልመ እንቀድር።

መዳርስ ቦርዲን እት ተአርሕብ፡ ተዕሊም እምበል ድፍዕየት እት ሰጄዕ፡ ዐዋዲ ዴራይ እት ተአሰርት፡ ዮመቴ ሕኩመት ኤረትርየ እግለ ሰር መጅተመዕነ ላተን አንሳት አርደት ተዕሊም ወተጠውር እቅትሳድ እ'ጡፍሕት እለን ህሌት። መጅተመዕ ኤረትርየ እንዴ ፈህመ ወአመረ፡ አጅኒቱ እምበል ፈናታይ አስከ መአሰሳት ተዕሊም (በሀለት ምን ረውደት አስክ ደረጀት ለዓሊት) ለልልእክ እት ደረጀት-ፈህም ትበጸሐት።

እሊ ህዩ፡ ምን ተዕሊም ልትረኤ ለዐለ አትካራም ወአትቃባል-ሐር ናይ አዋልድ፡ እብ ሸበህ-ሸበህ እት ነቅሰ ወለሄራር ልሰዕ እት ገበዩ እት ሴኔት መጽእ ለሀለ ናይ ኩሉ መጅተመዕ መስኡልየት ጋብእ ሀለ። አንሳት ሐቆ ኢትዐለመየ፡ ዓይላት ኩለን ምስል ገጽን-ቀደም እግል ለአሴረ ሰበት ኢቀድረ ህዩ፡ ሕኩመትነ ምን ጽባብሐ ለትዐንደቀት እቱ ወቀይ ዐለ።

እምበል እሊመ አንሳት እት ምህሮ ጀላብ እግል ልትሰጀዐ፡ እብ መሓብር ወጠን አዋልድ አንሳት ወወጠንያይ መሕበር ሸባብ ወደረሰ ለትገብእ ሰዳይት ምህሮ ወኣላትመ እት መዳርስ ምግባይት ወካልኣይት ደረጀት ሰኒ ኔፍዓይት ተ። እሊ ህዩ፡ እት ምግባይት ደረጀት መሻረከት አዋልድ መጦር ውላድ ክም መጽእ፡ እት ካልኣይት ደረጀት ወኩልያትመ ህዩ ክም ትትቃረብ ለወዴ ወቀይ እት እንቱ ርኩብ ሀለ።

ጣፍሐት ብንየት ትሕትየት አግቡይ እት ብሩር፡ ወጀዶት መዋሰላት ወወዘዖት ዐጀላት እብ መጅብ ጀዋእዝመ እት ዐለሞት አንሳት ወአቅረቦት መሳፋት መዳርስ ተረቱ ውቅል ተ። አስክላመ እት ሰብክ ወሳግም ምስል ንዋዩ ለአምሆልል ለነብር ገቢልነ፡ እት ሳብት ደገጊት እንዴ ትጀመዐ፡ አጀኒቱ ምህሮ ክም ረክብ ገብእ ሀለ። እሊ ህዩ፡ መትሐርካይ መዳርስ፡ ኣላት ወመደርሲኖም ደርቦም እት ልግዕዞ ወለሐድሮ ገብእ ለሀለ ለኢልትሐለል ሓዚ ተዕሊም ወተቅዩር መንበረት ገቢል ቱ። ፍገሪቱ ህዩ ምን ወክድ ዲብ ወክድ እት ትሰኔ ወተአትናይት ትመጽእ ህሌት።

እትለ መደት ጎና፡ 10 መድረሰት ቦርዲን ለብዲበን፡ 70 ለገብአ መዳርስ እግል እሎም ሰብ ርዕዮ ሰብክ-ወሰግም ክድመት ተዕሊም ለሀይበ ህለየ። ምስል ሰብ ገጽ ወዐባዩ ዐድ ዲብ ተሀድግ ህዩ፡ ውዛረት ተዕሊም ለልአሸቅየ ካላንደራት አውቃት ምህሮ እት ተአጣፌሕ፡ ምስል መንበረት መግዕዝ ወሰብ ርዕዮ ለልትወጤ ሐናት ተዕሊም እት ሰታት ኡቲት ተ።

እሊ ህዩ መንበረትለ ሰብ ርዕዮ ጀላብ እግል ኢትትሐምረግ ወመትሀነእ ዲብ እቅትሳድ ገቢል ኢልምጸእ እንዴ ትበሀላ ቱ ክም ምራዶም ገብእ እሎም ለሀለ። ላዝም ላቱ ምህሮ-መአንብታይ ተዕሊም፡ አዳላይ በራምጅ ሙነት እት ገሌ ለትሐረ መዳርስ፡ ክምሰልሁመ ተዕሊም እብ ህግየ እም ወእምበል ድፍዕየት፡ እግል ገቢል ለትሐሰብ፡ ወሕኩመት-ኤረትርየ ሌጠ ለትተበዐ ሲያሰት ተዕሊም ናጅሐት ተ።

እምበል እሊመ ለምን መደት ንዳል እት ሕሩር አራዲ ለአንበተ አብደዮት ቅዌት እት ዐባዩ፡ ዲብ ሰነት 1991 46 ምእታይት ሌጠ ለዐለ፡ እትለ መደት ጎነ ዲብ ዚያድ 80 ምእታይት ዓርግ ሀለ። እት ሸባብ ህዩ አብደዮት ቅዌት 61 ምእታይት እት እትየት ሕርየት ለዐለ፡ አዜ ዲብ ዚያድ 93 ምእታይት ውቁል ሀለ።

እትሊ ለሐልፈ ሰር ዘበን ወክሱሰን ሐቆ ሕርየት፡ ኤረትትየ ዐድነ ሐቴ ምነ እት ዳርሳም ሸባብ ሰርገል ዐቢ ለአምጸአየ ድወል ዐለም ጋብአት ክም ህሌት፡ ተቅሪር መአሰሰት እሕሳእያት 'ዩኔስኮ' ለሐብር።

እሊ ሄራር ተዕሊም እት ቀበትለ ሐልፈ ሰኒን ሄራሩ ሓምል ወጣፌሕ ዐለ ምንመ ይእንብል፡ እብ ኢልትሐለል መዕጸም ሕኩመትነ ወገቢል፡ ለገበዩ ሰኒ ዲብ ረቴዕ ወመሓግዙመ ምን ወክድ እት ወክፍ ዲብ ልትባለሕ መጽአ።

ምን ረውደት አስክ ደረጀት ተዕሊም ውቁል ለልአደርሶ ተብዕን ወአንሳት መደርሲን፡ እብ ጅሀድ ኖሶም ወእበ ሕኩመት ለትሀይቦም ቱ አግቡይ አድረሶት እት ልትሰደው፡ ዲብ ዐለሞት አጅያል ወጠን ሐዞቶም እብ ቀላል ለትትረኤ ኢኮን። ክመ ሕኩመትነ ብግስት እቱ ለህሌት ህዩ፡ ተዕሊም ምን ረውደት እት መአንብታይት ደረጀት አደቀብነ ምን ገብእ፡ ምለዐሉ ለሀለ ደረጃት ተዕሊም ክቡድ ክም ኢገብእ አኪድ ቱ።

ተዕሊም ህዩ፡ ዲመ እብ መናህጅ፡ ፍክር አዳም፡ መባኒ፡ መክተባት ወመዓምል፡ ክምሰልሁመ ነዋዲ ቅራአት ለልትጠወር ሰበት ቱ፡ ዲመ እት ልትሓየሰ ለነብር ዳይናሚካይ ተጠውር ቱ።

መስኡልየት ሕኩመት እብ በይነ እንዴ ኢገብእ ህዩ፡ ክል ነፈር መጅተመዕ ሐዞቱ ለልሀርሰ ወናዩተ ለወዴ ዲቡ ሸቅል መዕጸም ቱ።

ምስል ሰብ ሸርከት ካርጅ ለገብእ መዓወናትመ አውለውያት ዱለት እት ሕሳብ ለልኣቴ መትባዳል ተጃርብ ተዕሊም እት ገብእ፡ ጠወሮት ቅድረት አዳም ለአግደ ሀደፉ ቱ። ምስሉመ፡ ኣተዮት ሐብሬ ቴክኖሎጂ ዲብ ተዕሊም ዎሮት ምነ አግደ ሕኩመት ኤረትርየ ትሸቄ ዲቡ ለህሌት መጃት እት ገብእ፡ ሀደፉ ወራት ደሪስ ወአድረሶት ለልአትቃልል ወአብካት ተዕሊም ወምህነት ለከልቅ ቱ።

እምበል እሊመ እግል ጽሙማይ ወሕጁባም ለልትሀየብ ተዕሊም ቅድራት ፍንቱይ፡ ምነ እት መናህጅነ ተዕሊምነ ለሀላ ቱ። እግል ምስክነ ገሮብ ወዐቅል ለቦም አጅኒት ለልትዳሌ አፍሱል ወኣላት ፍንቱይ ለጠልብ ተዕሊም ሕኩመት ምነ ትሸቄ ዲቡ ለህሌት ቱ።

እሊ በዳሪታት እሊ ኩሉ እንዴ ትጀመዐ፡ ሲያሰት ተዕሊም ኤረትርየ እት መሳዋት ለትአምን፡ እት መዲድ ተዕሊም ሌጠ እንዴ ኢትገብእ፡ ዲብ በቃዐት፡ ዐዳለት እጅትማዕየት ወመሳዋት ተዕሊም ዲብ ዳይም ሄራር ተዕሊም ወባልሖት መሓግዙ ለተአተንክብ፡ መስኡልየት ሕኩመት ወሸዐባ ተ።

ሕዱግ ስሌማን

መቃበለት ምስል መስኡል ሽባብ ምዴርየት አፍዐበት

ለምስል መስኡል ሽባብ ምዴርየት አፍዐበት፡ ሻብ ሙሰ መሐመድ ስዒድ ለወዴናሀ መቃበለት 3ይ ወናይ ደንጎበ ክፈለ እግል ነአተላሌ እኩምቱ ወቅት በኪት ናይ ቅራአት ልግባእ እግልነ።

ሰኣል፡ እትሊ እቱ ህሌነ ወቅት ሕርየት ወሰላም፡ ደረሰ ዲብ ምህሮ እግል ልፈድቦ እብ ጀህት ሽባብ ለገብእ ቅሰስ እብ እንግሊዝ፡ ሕሳብ ወታሪክ ቀደም እለ ዲብ አፍዐበት እምቡት ዐለ ዲብሚ ባጽሕ ሀለ?

በሊስ፡ አዜ ሕነ ለዐቤት ሒለትነ እግል አግማም ሕርየት ዲብ ተዕሊም እግል ልፈድቦ ወለ ወቀለት ደረጀት ናይ ምስተቅበል እግል ልብጸሑቱ ለሀደፍነ። እብ ሸማል ሕርየት ዲብ ትትመተዕ እግል ትድረሰ ዐቢ በክት ቱ። ከአወል ለደረሳይ አው ለሻብ፡ ለተዕሊም ምን ልቡ እግል ልሕዘዩ ሀለ እግሉ። እብ አትሓላይ ለገብእ ኢሀላኒ፡ ሕሳብ አው እንግሊዚ እንዴ አድረስካሁ ተቅዩር ለአመጽእ ለበህለት ኢኮን፡ ለደረሳይ ክመ ዋልዴኑ ዲብ ተዕሊም ለጸምእወ እግሉ ላመ ደረሳይ ንየት ናይ ዕልም ዲብ ደሚሩ መስከብ እግል ለአውድየ ህሌት እሉ። ዋልዴን፡ መደርሲን ወሕኩመት ምስተቅበል ሽባብ እግል ልትአከድ እምበል ሕላሌቶም ለከድሞ፡ እብ መጅብ እሊ ህዬ ላመ ደረሰ እብ ራቴዕ ወእሙር ሀደፍ ሐያቶም ክም መረሐ እግል ሊደው ህሌት እሎም እብ ናይ ዶሉ መታክል ምነ ጻብጡ ለህሌከ ሀደፍ እግል ትትዐንቀፍ አለብከ እግል ልፍህሞ ህሌት እሎም።

ሕነ አዜ ደረሰ ተዕሊም እግል ልፍተው ለእንወድዩ አብሳር ሀለ ወለ ዲብ ረዩም አካናት ለሀለየ መዳርስ እንዴ ኢተርፈ አትናያት እንወዴ። ክም መሰል መድረሰት "ዐገት" ምን አፍዐበት 90 ኪሎ ምትር ትረይም፡ ለሃመ እንበጸሐ ወለ ዲብ ለህለው ደረሰ ምን 30 ደረሳይ ኢሐልፎ። ዐደዶም እበ ኢከሰስ ለመድረሰት ምግባይት ደረጀት እብ ግብአተ እግል ኒጊስ እተ ላዝምቱ። ከለ ሀደፍ ናየ ህግያዬ ሚቱ ዲብ አዩ ሸቅል ወእብ ፍንቱይ ዲብ ተዕሊም ንየት ሐቆ ኢህሌት ነኛሐትመ ክም ኢህሌት እግል ንፍሀም ብነ፡ ዲብ ምዴርየት አፍዐበት 17 ምግባይት ደረጀት ወ3 ናይ ካልኣይት ደረጀት 20 አብያት መዳርስ ህለየ ወዲበን ነሸጣትነ ነአትጋይስ።

አዜ ዲበ ናይ ሰዳይት ለእንቤሉ ዲብ ወቅት ከረም እግል ዕርፍ ለመጸኦ ደረሰ ኩልያት አውመ ዲብ ብዕድ መአሰሳት ወአሸቃል ሕኩመት ለሸቁ አንፋር እንዴ ነዘምነ ወምስል ውዛረት ተዕሊም እንዴ ትፋሀምነ ወለ ዐበ ዶር ህቶም እንዴ ጸብጠዉ፡ ዲብ ወቅት ከረም ሰዳይት ናይ አድረሶት ነህይብ ወእብሊ ደሐን ለገአት ፍገሪት ትረከበት ምኑ እብል። ላኪን ክመ እንዴ አብደርኮ ለእቤለ ንየት ምለዐል ኩሉ ሰበት ተ ንየት እግል ተሀሌ ምን ድሩሪቱ፡ አግልሚ ንየት ለአለቡ ነፈር ወለ አልፍ መረት ምን ተአደርሱ እግል ልፍሀመከ ኢቀድርኒ። ከለ ደረሰ ምን ንእሾም ንየት ወፈተ ድራሰት ክም ትትረቤ እቶም እግል ንባስር ህሌት እግልነ፡ ለጅነ ዲበ እቱ ኢሰምዕ ዕምር በጽሐ ምን ገቢእ እግል ልፍሀምነ ኢቀድርኒ። ደረሳይ ዲብ ድራሰቱ እግል ልፈድብ ኦሮት ምን አህዳፍ መሕበርቱ፡ እግልሚ መቅደረት ተዕሊም ለኢመልክ መዋጥን እግል ርሑ ኢገብእ ወወጠኑ ምን ኩሉ ተርፍ ከለ ምጅተመዕ ውሕኩመት ካሰራም ገብአ።

ሰኣል፡ ኮይስ ሻብ ሙሰ ዑፋይ መዋጥን ወእብ ፍንቱይ ዑፋይ ሻብ ደሚን ምጅተመዕ ወወጠን እብ ግብአቱ እብ ሰበት ኤዝያይ ሕማማት ህዬ ሚትወዱ?

በሊስ፡ መሕበር ወጠን ሽባብ ወደረሰ ኤረትርየ አሰር ተዕሊም እንዴ ሐመምከ መትሳራይ ምን ቀዳምከ መትነጃይ ክመ ትትበሀል፡ ምን ቀዳምነ ምን አምራድ እግል ንትነጄነ ሰለል ደሐን እግል ንጽበጥ ህሌት እግልነ፡ ወእሊ ህዬ እብ ተዕሊም ወፈዛዐት ቱ ለእንዳፍዑ። ሐቆ ደረስነ ለመድ ወፍቲ ቅራአት እንወዴ ወሐቆ ቀርአነ ህዬ አምዕል አምዕል ዲብ ዐለም ሚለመስል ሕማማት ክም ሀለ ወእብ ደረጀት ወጠን ለብናቱ አምር እብ ሰበት ሕማማት ዲብሚ ደረጀት ክም ሀለ ዕሉም ነፈርቱ ለለአምሩ። ከሰበት እሊ ኦሮት ነፈር ዑፋይ እግል ልግባእ ገአ ምን ገቢእ ዳርስ፡ ዕሉም ወፋዝዕ እግል ልግባእ ህሌት እሉ።

ምስል ዉዛረት ዓፍየት እንዴ ትፋሀምነ እብ ሰበት ለመድ እኩይ፡ ጀራይም፡ ስታይ ከምረት ወለፍ ለትፈናተ ሐጃት፡ እብ ወለፍ ለመጽእ ሕማማት ወእብ ፍንቱይ ዲብ ሽባብ መደረት ለከልቅ እበ ከሰሰ ዲበ መዳርስ እንዴ ጌሰነ (እንዴ ዱርነ) ሕማማት እብ ከአፎ ክም መጽእ ወለዐዴ እግል ለኣምሮ ወሐቆ መጽአዮም ህዬ ሚለትመሰል በዳሪት እግል ልንሰኦ ክም ለአስትህል ፈሀም ምጅተማዕ ወእብ ፍንቱይ ፈሀም ሽባብ እግል ልትወቀል ወልዕቤ ብዞሐ አትፋዝዖት እንወዴ። እግልሚ መሕበር ቱ።

እምበል እሊመ እብ ዝያድ እንዴ ረከዝነ መራዐየት አው ስርዐት መታብዐት ለእንወዴ እሎም ሽባብ ህለው፡ ወህቶም ህዬ ዲብ አግዳ ተንዚም ሽባብ ለህለው ዲመ መዋስል ለኢበጥር ተዕቢኣት ወድራሳት እንወዴ እሎም። ህቶመ ዲበ አሰሮም ለህለው ደረሰ ወሸባብ ለአትሐላሉፉ ወእብ ድራሰት ተንጃታት ክም ልትሐላለፍ እንወዴ ወእብ ገበይ ፌተውራሪ፡ ሕመረት ወካድራት እንዴ ወዴነ ፈሀም ምጅተመዕ እበ ለዐዴ ሕማማት ክም ዘይድ ወልትወቀል እንወዴ። እምበል እሊመ ወለፍ ወጀራይም ለልብል አርእሰ ምስል አደብ ወዓፍየት ሽባብነ ለገይሰ ሰበት ገአ ነአደርሶም ቱ፡ ወርያደት ወዓፍየት ለልብልመ አርእሰ ሀለ እግልነ።

እሊ ሌጠ ኢኮን ሓለት ሽባብ ወድዋራቶም እትሚ ክም ህሌት ሙታብዐት ትርድት እንወዴ እግልሚ ሒለት ወደቅብ ናይ ወጠን ወምጅተመዕ ዲብ መሸንገል ሽባብ ሰበት ገአት፡ ሽባብ ምስል ድዋራቶም ወሓድረት ሓለት ዐዶም እግል ለኣምሮ እበ ልብል አርእሰ ድራሳት ሀለ፡ ዲብ መዲነትነ ለገብእ ነሸጣት ክም ሸቲል ዕጨይ እሊ አገረሞት መዲነት ለልብል ወቀይ ሀለ

ለካልኣይ ሀደፉ ፋዝዕ ሻብ እግል አፍረዮት ቱ። ዲብ ወቀሎት ፈዛዐት አወላይት ንቅጠት፡ ሻብ ታሪኩ፡ ዓዳቱ፡ ሓለት ሓድረት ሰያሰት ወጠኑ እግል ለኣምር፡ ዐለም ሚክም ህሌት እግል ለኣምር፡ አዜ እሊ እሉ እንቤ ኩሉ ምስል ተዕሊም ለጸበጣቱ፡ ክመ ላባም ለልቡለ መሰል በደል ዝያድ ኩሉ ዓፍየት ሽባብ እግል ነአድምን ህሌት እግልነ ከእባቱ እግል ደረሰ ወሽባብ ዲብ መዳርስ እግል ነአፍህም እምበል ሕላሌ ለእንሸቁ፡ ወእሊ ህዬ ሽባብነ ሀደፍ ለትፈናተ ሕማማት እንዴ ገአው ፈጅር እግል ኢንክሰር ምነ ዝያድ እንዴ ረከዝነ ለእንሸቁ እቱ መጃል አው ነሻጥ ናይ እግልነ፡ ሸቅል ሕበር እሊ ማእቶት [ኬወ] ለእንብሉ ሀለ እግልነ፡ ሀደፉ ህዬ ሽባብ ከአፎ እንዴ ወደው ፍቲ ወለመድ ሸቅል ክም ወዱ፡ ወሸቅል ሕበር ፍገሪቱ ሚክምተ ወእብ ከአፎ ገበይ ክም ልትጠወሮ ዲብ ኩሉ መአሰሳት፡ መካትብ ሕኩመት፡ ወመቅበረት ሹሀዳእ ለገብእ

አሸቃል እብ አተላላይ እንሸቁ፡

ሰኣል፡ እግል ፈዳብያም ደረሰ ወዉቁል ንቃጥ ለእምጸኣም ደረሰ ሚለመስል አትናያት ወጀዋእዝ ትወዱ እሎም?

በሊስ፡ ክመ ልትአመር በዲር እብ ገበይ መሕበር ጃኢዘት ናይ ዛግሬ ትትሀየብ ዐለት ወሐር ለመውዱዕ እብ ውዛረት ተዕሊም ሐዲስ ተቅዩራት ዲብ ገብእ እሉቱ ለመጽአ። ላኪን መሕበር አትናያት ፈዳብያም ደረሰ ጾሩ ወአግደ ሀደፉ ሰበት ገብአ፡ ዲብ 8ይ ፈስል ፍንቲት ጃኢዘት እግል ፈዳብያም ደረሰ ክም ትትሀየብ ወደ፡ ወህተ ህዬ እብ ደረጀት አቅሊም መንደላይ ለትትበሀል ሰሜት ህይብታ ተ። ዲብ ብዕድ አቃሊምመ ክም ሻሎት፡ ታምፌዳ፡ ዒንዳ ማሶ፡ ፈዒማ ወብዕዳት እግል ንስሜ እንቀድር። አዜ ልእከት ናይ እሊ እግለ ፈዳብያም አትናያት ወእግል ብዕዳም ህዬ ክም ሐዎም እግል ልፈድቦ አትቃንኦት ቱ፡ አዜ እሊ ክም ተሐሰበ ዲቡ ለሸባብ ዝያድ እግል ልትናየቶ ዲብ ምዴርቶም እተ ለዲቡ ደርሶ አብያት መዳርስ ዲብ ቀደም ዋልዴኖም፡ መደርሲኖም፡ ወመሳኒቶም እግል ልትሀዮቡ በርናምጅ እንዴ ወዴነ ሀብናሆም፡ ወግረ እላመ እንሻላህ እግል ነአተላልዩቱ።

እት ደንጎበ እግል ኢበለ ለሐዜ፡ እግል ሽባብ ወደረሰ እብ ተዕሊም እትፋነዮም እግልሚ ተዕሊም ዲብ ሕርየት ወሰላም እግል ዐማር እለ ወጠን ለዐበ ዶር ምንመ ቡ፡ ዓመተን እት ሐያት ወድ አዳም አካኑ ሰኒ ዐባይቱ። ከሸባብነ እግል ልትዐለሞ ወምህነት እግል ልምለኮ እትፋነዮም። ዮም ምን ሕርየት አስክ እለ ብጹሕ ለሀለ ደረጃት ተጠውር ኩሉ እብ ድራሰት ቱ ማጽእ ለሀለ። ከእብ መድረሰት እትፋኔኩም እብሎም። እት መደት ንዳል እግል ተዕሊም ወሕርየት እብ ክልኦት ሀደፍ ልትከደም ዐለ፡ ከሕናመ ዮም እግል ተዕሊም ወዐማር ወጠን ምህሮትነ ንስደድ እብሎም ከእትፋነዮም።

ምን አግደ እት ታሪክ ዐድነ ምህሜት ላቴን ዕለታት

• 1970 (ጁን) ዑስማን ሳሌሕ ሳበ እግለ ዐገሎ ግድለ ለአትጋይሶ ለዐለው ምቃትሊን አስክ ደንካልየ አግዐዘዮም፡ ወዲቡ እት ሰዱሓ ዒላ ቅዋት ታሕሪር ሸዕበየት ሙአሰሳይ ሙእተመረ ወዴት።

• 1970 (ኑሸምበር) ውላድ በኒ ዓምር ላቶም ጀማዬዕ ምን ጀብሀት ታሕሪር ኤረትርየ እብ በይኖም ትከፈለው።

• 1970 (ሓተ ዲሰምበር) ኢቶብያ ዲብ ዖና ሐድ ሰሰ ምእት ሸዐብ ለቃተለት እቱ ጀራይም አጅሬት።

• 1970 (16 ዲሰምበር) እብ ሕኩመት ኢትዮብያ ቃኑን ጠዋርእ ወእተ ክምሰልሁ ምኑዕ ኣቃሊም እት ቀላቅሎታት ወእተ ምስል ሕዱድ ሱዳን ለልትጋወረ መናጥቅ ዐለነት፡ አዜመ 10,000 ለገብእ ሸዐብ አስክ ሶዳን ለጅአ።

ባህሊ

• መጢጠት እግል ዶሉ ክም ትትህወን ውድየት ከላስ ጌሰት በህለት ኢኮን. . ለአማን እብ ዐክስ እሊተ . . ለጋሪት ሰኒ ወአማን እግል ትትኬለም ወሐቆ ወቅት ምን ሓዲስ እግል ትምጠጥ ቱ።

• ነፍስኩም ለአምዔላትኩም እብ ሕሸመት፡ እንሳንየት፡ ውዳይ ሰኔት ወእት ሐዮት ክም ተሓልፉ አልምድው፡ ገጽ ባርህ ወለ በዕሉ ሊቂብመ እንዴ ኢኮን ክል ዶል ምን አልባብ ኢበዴ።

• ሕሸመትከ ዕቀብ ወጾር ዎሮትመ ኢትግበእ፡ ለልሐዜከ ሀለ ምን ግብእ እት ቀበት ዘሕመት ፈርገከ፡ ለኢሐዜከ ህዬ ወለ እት ቀደሜሁ እት በጥርመ ኢልርኤከ። ከእት ሕሸመት ርሕከ እንዴ አተንከብከ ንበር።

• ቡን ምስል ክሉ መራረተ ሐቤታት ሱከር በጭበጭከ እተ ምን ገብእ ጥዕም ተ፡ እዲናመ ምስል ክሉ መክሩህ ተየልለ እተ ክምሰልሃተ፡ ምናተ ጠምጠም ለውቀት ወፈርሐት ለለሓብሮ እተ ኢልትሰአኖ።

• እብ እማመት እት ቀደሜከ ለትደበአ ባብ ክሉ ረአስከ ኢትቀርቅፉ፡ ሕሸመት እዴከ ኢተአጥሌዕ ወኢሃነት ነፍስከ እት ፌቃዶ ዕጫይለ ባብ ወቅት ረዩም እግል ኢትትጸበዕ ሕሳብከ ውዴ።

• እት ቀበት ክል ነፈር ደሚር ለትትበህል በርህት ህሌት፡ ከረኤት ምን ግብእ እግል በዐለ ብዝሕት መንፈዐት ብዲበ፡ ወያረት ምን ግብእ ህዬ ስመዕ ወረአይ የሀለ፡ ከምስል ኩብዱ ለጸልመተት ወልቡ ለያረ ወቅትከ ኢተአብዴ።

እብ ክሱስ ሙሲቀት

ሙሲቀት ወሐይ ተ፡ ወምንለ ገብአ ልግበእ ልባብ መፈልሰፈት ህተ ትትወቀል፡ በህለት ገሌ አክራናት ሀለ ምን ኬን ሕዱድ ዐቅል ለደውር፡ ወገሌ እንዴ ኢከርዑ መባሸረተን አስክ ሩሕ ለልትዐደ፡ ወእብላህ መንጥቅ (እድን ለትትከበተ) እግል ልረትቡ ለኢቀድር ጋራት ተአደርሰነ።

ደዐት ዲብ እለ አካን እለ ናይ ሀለዮት ግዝፍ (Dimension) ቡ፡ እሊ ግዝፍ እሊ ልባብ ወፈልሰፈት እግል ልፈሱሩ ጀራርቦ፡ ምናተ ሙሲቀት ህዬ ክም እንሸዕር እቡ ትወዴነ። ህተ ደያታት ለኢለአትሐዝየ ሂጋተ፡ ወምስል እሊ ክሉ ለእለ ተሐዜ ትብል።

ሙሲቀት እግል ወድ ኣደሚ እት ሐቴ ወሔልፉይት ዶለቲት ናይ ከማል ተጅሪበት ተሀይቡ፡ ለዶለቲት እለ ዲብለ ቃነት እንዴ ትመየስነ፡ እዲነ እብ ከማለ ምስልነ ተአተንፍስ ለህሌት ትመስል እትነ። ወፍክር እግል ልትከበቱ ለኢቀድር ጋራት፡ ዎሮት ወተር እምበል ሐቴ ደዐት ነቂ እቡ።

እግለ ርሕከ እብ አማነት ታለየ

እት ቀበትከ ለህሌት መጢጠት ዶል ትነክረ፡ እግል ርሕከ ምን ሐሊተ ወለዐል ጦር እግል ተአጡራ ቱ። ከእግለ እግል ልትቀበት ለኢቀድር ጋራት እግል ትቅበቱ ኢትጀርብ። እብለ ምስምሰ፣

ለእቦም ትሸዕር ጋራት ንቀም እቦም እት ከብድከ እንዴ ዐቀርካሆም ትም ኢቲበል፡ አስክ ትትዓፌ ወቅት ካፌ ንሰእ፡ እትለ እዲናከ ሚተ ለእለ ትትሸነህ አክል ሕድ ኣምረ፡ ህቶም ለኢኮን ወእት ዋቄዕ እግል ልትሐቀቀ ለኢቀድሮ ናይ ሐሶት ሓላም ኬን በሎም ምንከ፡ ነፍስከ ክመ እለ ህሌት ትከበተ፡ እዲናከ ተርጀመት ሕዜ እለ ወእንቡተት ሓዲሰት እግል ተአንብት ኤታን ክሬ።

ዝበድ ዘዶታት

ለገብአ ወድ ኣደሚ እት ቀበቱ መዕረከት ፍንጌለ እተ ሀለ ሓለት ወእግል ልግበአ ለለሐዜ ሓለት እንዴ ረፍዐ ነብር፡ ወዲብ እለ መዕረከት እለ ለልትዐወት ህዬ፣ ምን ጀርቤ ለኢበጥር ወትሉሉይ ወቀይ ለልተሌ ቱ። ሕነ ለናይ አማን መዓርክነ እብ ሰበብ ድዕፍ እምካንያት ኢኮን ለእንከሰረን፡ ለመዓርክነ ለእንከስር እቡ ሰበብ ሕነ አዲግ ሰበት ንትሐለል ወእዴነ ሰበት ነህይብ ቱ።

እት ቀበት ክል ምኒነ ለሔሰት ኑስኸት እብ ሀለዮተ እግል ንእመን ለትትጸበረነ ህሌት፡ እለ ኑስኸት እለ እት በርህት እንዴ ፈግረት ሀለዮተ እግል ተአክድ ገብአት ምን ገብእ ህዬ፣ ወቅት፡ ጅሁድ ወሰብር ለአትሐዜነ።

ለምዐረከትነ ቅብላት ብዕዳም አውመ ቅብላትለ ዋጅሃነ ለሀለየ ተየልል ለእንወድየ መዐረከት ኢኮን፡ ሚደአም ቅብላት ፈርሀት፡ ሸክ፡ ተዐብ ወቅብላት ሐት -ሐቴ ዶል ሕነ ሐቴመ ክም ይእንቀድር ርሕነ ለተሐሸክሸክ እቡ እግልነ እሕሳስ ለትገብእ መዕረከት ተ።

ከዲብ እሊ ለልትረከብ ዐወትመ አዲግ እብ ሸፋግ እት ምራድከ ብጽሐት እንዴ ኢገብእ፡ ምስል ክሉ ለሳድፍ መታክል፡ መትዐናቃፍ፡ ወዲቅ፡ ብጣር ወምን ሐዲስ እብ ፈዛዐት ወአምር ለትወድየ ወትነሰአ በዳሪት ወእተ ለተአርእዮ አተላልይ ቱ።

ምን ጀርቤታት ለኢበጥር፡ ምን ኣመረ ልትአከር ገብእ፡ መጥት ገብእ፡ ወብዙሕ ጌጌ ገብእ፡ ምናተ እት ደንጎበ ቅብላት ነፍሱ ክም ልትዐወት አኪድ ቱ፡ ወእሊ ህዬ ለዐቤት ዐውቴ ዎሮት ወድ ኣደሚ እግል ለሐቅቀ ለቅድር ለናይ አማን ዐውቴተ።

ልባብ

ለሕሳብ ክሉ ካልስቱ

ዎሮት ጀኔታይ ዋልዳይቱ እተ ከሺነት እንዴ አቴት ድራር እተ ትሸቄ እቱ ዐለት ወቅት ቅርብ እንዴ ቤለየ፡ ህቱ ካትበ ለዐለ ወረገት መጠየ ከበሊስ እግል ተሀቡ አተንሰየ። እሙ እዴሀ እግል ተአድፍፍ እተ ፉጠት እንዴ መሰተ እግለ ወረገት ለጀኔታየ ሀበያተ እት ቀረአ አንበተት፡ ለወረገት ክምእነ ትብል ዐለት፣

እግለ ሰዐር ለእሉ ዐጬድኮ 5.00 ናቅፋ፡

እግለ ሳምን ካምለት ለአንደፍክወ ቁርፈትዬመ 1.00

ክለ ሱግ ኪስክያተ ለሑዬ ኑኡሻይ ሰበት ጸበጥኾ እግልኪ ህዬ 0.25

እግለ ድካን እትለአከኪቱ ለዐልኮ 0.50

እግለ ግማመት ለከደን አብጸሕክወ 1.00

እግለ ሑሸ ለእሉ ከስተርኮ ወአንዘፍኮ 2.00

ወእግለ በዐል አደብ ሰኒ ክም አነ ለተሐብር እብ መድረሰትነ ለትህየበተኒ ሸሃደት 5.00 ናቅፋ።

ናይ እሊ ክሉ እግል ትድፍዒኒቱ ብእትኪ፡ እንዴ ትጀመዓ 14.75 ሳንቲም ባጼሕ ሃላ ልብል ዐለ።

እላቱ! ቴለት ዋልዳይቱ ምነ ቅርአተ ክቱቡ ክም አትመመት፡ ህቱ ህዬ እተ ቅብላተ እት ተክል እግለ እት ሐንገለ ዘውር ለዐለ ፌቅዶታት ለአትቃምት ዐለ።

ለእሲት ቀለም ሀረሰት፡ ወእግለ ወረገት ለጀናህ ሃይባተ ዐለ እበ ካልእ አንክረ እንዴ በልሰተ እት ከትብ እተ አንበተት፡ ከእሊ ተሌ ከትበት እተ።

እግለ ሴዕ ወሬሕ ለእት ከብድዬ እት ተዐቤ ጻውረትካተን ዐለኮ ወለ ሐበትመ ይአደፈዐከ፡

እግለ ክሉ ለላሊታት ለመሪር ክለ በኬከ ወጬጭ ቤልካተ፡ እት ረአስከ እት እተርህ ወረቢ እግል ለዓፌከ ደዓዬ እት እወዴ ሓልፉ ለዐልኮ ትርሃን ወክርበት ወላ ሐቴመ ይአደፍዐከ።

እግለ ክርበት ወጅርሰት ለእሉ ትወዴ ዐልከ፡ ወአስክ ተዐቤ ወልብ ትወዴ እብ ሰቡብከ አትቃጥሩ ለዐልኮ አናቤዕመ ወላ ሐቴመ ይአደፍዐከ፡

እግል ህምግ ለገብእ እከ ዐፍሽት፡ ነብራከ፡ ለበብስከ፡ ወአስክለ ኣንፍከ እንዴ ኢተርፍ ወብዕድ ለእሉ እማሰሰ ዐልኮ ሐበትመ ትትደፈዕ አለብከ፡

ሴዕ ሸሀር እት ርሕምዬ፡ ወክልኦት ሖል እት ሕቅፍዬ ሕቀትዬ ውመሸንገልዬ እሊመ የአደፍዐከ እቱ።

እሊ ክሉ ዲብ ሕድ እንዴ ጀመዕካሁ፡ እት ቅብላትለ እግልከ ለብዬተ ፈተ ዐውልመ አለቡ እንዴ ትቤ፡ ለውረገት እግለ ጀኔታየ እንዴ ሀበተ አስክመ ቀረአ እተ ሸቅለ ነብራህ አቅበለት።

ለጀኔታይ ቅርአትለ ክቱብ ዋልዳዩ ዶል አትመመ፡ ለዕንቴታቱ እብ አናቤዕ ትጅቃጀቀየ፡ ወትክ እንዴ ወደ አስክ ዋልዳይቱ እት ለአቀምት። “ይማዬ፡ ክም እፈቴኪ ሸክመ አለብዬ” እንዴ ቤለየ፡ ከእግለ ገለም እንዴ ጸብጠ፡ እተ ወረገት እብ ሕሩፍ ገዛይፍ ወግሩም “ለሕሳብ ክሉ ካልስቱ” እት ልብል ከትበ።

ተበሰም

ስሙ በዴት ምኑ

ዎሮት ነፈር መስኒሁ እግል ልጋኔሕ ጌሰ። መደወንለ ባብ ዶል ጨቅጠ ለንኡሻይ ጀናለ መስኒሁ ፈግረ ዲቡ። ህቱ ህዬ ክም እለ ቤለዩ” ሰላም ዐሌኩም ያሐቢቢ .. አቡከ ሀለ?”

ለጀነ ህዬ፣ “አይወ ሀለ ቤለዩ፡”

ህቱ ህዬ፣ “እግልዬ ስምዬ ተአምረኒ?” ቤለዩ፣

ለጀኔታይ ሻፍግ እት እንቱ አስክ አቡሁ እንዴ ጌሰ፣ “ይበ..ይበ፡ እተ አፍለ ባብነ ዎሮት ስሙ ለኢለአምር ነፈር በጥር ሀለ” ቤለዩ።

ስነን እንሰ

ክል ሐዋን ስነን ቡ፡ ወክል ስን ስሜትቡ እሊ ተሌ ስነን እንሳቱ

ነቡል = እግል ነአት ሐራስ ልትበሀል

ሕዋር = ነአት ሐራስ ለወልደ ሕዋር ልትበሀል።

ለቅሐት= ነአት ትግበእ መ ምነ ትንእሽ ዶል ትትዐሰብ ለቅሐት ትበሀል

ዕሻር= ሐሊበ እግል ልንጸፍ እግለ ቀርበ ነአት ትበሀል።

ወድ ዕሻር = ለሕዋር ክም ጸብራቱ

ወድ ነቡል= ው'ላድ ነአት ክልኤ ሰነት ክም አዶረ ወድ ነቡል ልትበሀል።

ዓይሮ= ወድ ሰለስ ሖል/ወለት ሰለስ ሖል አንሶም ወተብዐቶም ዓይሮ ልትበሀሎ።

ዓይሮ አንስ ሀዬ ለዶል/ እትሊ ስን እሊቱ ለትትዐሰብ።

ፈግዐቲብ= ወለት አርበዕ ሖል/ ወድ አርበዕ ሖል ፈግዐቲብ ልትበሀሎ።

ምድርስ= ወድ ሐምስ /ወለት ሐምስ ሖል

ረበዕ ረቂቅ/ መፍሩድ= ወድ ስስ ዓመት/ሖል ቱ

ረበዕ ረቃቅ/መፍሩደት = ወለት ስስ ዓመት ተ

ሐቆ እለ ተብዐት ጸዐብ ልትበሀል ወአንስ ዐውደት- አውመ ገመል ወነአት ልትበሀሎ

ገሌ ምን አስማይ እንሰ

ሔሌተት፡ ሐላይት፡ ምዕሽር፡ ቀጣን፡ ጅሄራ፡ ግምሾ፡ ገዱድ፡ ጀበረት . . .

ስነን አሐ

ወድ አሐ ክም ትወለደ ወአንስ ልገልግበእ ወተብዐት አሽከእለለ ልትበሀል፡ ሐቆ ክልኦት ወሬሕ ሀዬ እጋል ልትበሀል። ሐቆሀ

ተንጫፍ = ሰነት ክም ወደ

ጀደዕ= ክልኤ ሰነት ክም ወደ

በዐል ክልኤ = ሰለስ ሰነት ክም ወደ፡ ለእዋን ለአንጃቡ ምን ቀደም ገይስ ከሐቆሀ ክልኤ እት ሰልፍ ለአበቅል።

ረበዕ= ወድ አርበዕ ሰነት ቱ፡ አርበዕ አንጄበት ሀዬ ለአብቀለ

ምን ሰነት ረአሱ ሐር ለአንስ አስክ ትትበከር ፍሊት ትትበሀል። ወለተብዐት አስክ ልትለቤ ለገ ልትበሀል። ክም ወልደው ላተ አንስ ወአት ትትበሀል ወተብዐት ብዕራይ ልትበሀል። ወለአባጽሕቶም አንስ እጀት ትትበሀል ወተብዐት ተስታይ ልትበሀል።

እዘን አሐ

እት አምዳር ትግሬ እግል ለአሐ ክል ሐቴ ክም ጅንስ ለእዘና ቃጥሞ። ወእቡ ምን ሕድ ትትፋረግ። ወእለ እዝን ዐድ እገሌተ ትትበሀል። ክል ዎሮ ሀዬ እግለ እዝኑ ለገአት ለአከብር። ወእት ብዕድ ፈረዕ እግል ቲዱር ኢፈቴ።

እሊ ተሌ ሀዬ ገሌታይ ምን አስማይለ እዝን ቱ

ሀብረም፡ ሊቤ፡ ልዔ፡ ሐምቦክ፡ መቴለ፡ ዐርበ፡ ተለንጀ፡ አሸ፡ ብሌ፡ ስብር፡ ሸንጉሊ፡ ቶረ . . .

ዔማትቱ ክታብ አድጋማት ወዓዳት ትግሬ

ሐዳስ ለብዞሕ አክያረ

ሐዳስ ብዞሕ አክያረ፡ ፈጅርከ ጀዲድ ተአጀድድ
ሸንሀት ገቢል ተአረዌ፡ ኮረ እንዴ ትሰድድ
ሳብተት እት አቅዋለ፡ ለዋ'ጃበ ተሐድድ
ጠበሸ ትብል አርቦዕ፡ ኬረ ክሉ ትመድድ
ዝሕረት ክሱት ባበ፡ ምን ወቀየ ለዐድድ፣

ሐዳስ በዞሕ አክያረ፡ ነፌት ትቅር ወኤማን
ሰፈላል ወደ ተአኪረ፡ ሽሀር ገብአት ለሰማን
ሕላይ ቀዳምያም ብእተ፡ ፈድል ነፊዕ ወድ ዕትማን
ሰኔት ዐባይ ዋዲቱ፡ ሪቻርድ ኢኖ ወድ ሊትማን
ሳልስ ፈክ ወድ ሕመዳይ ቱ፡ አማነት ሸግበ ወአማን
መርጀዕ ማሌነ ተእሪኮም፡ ጀነት ለሀቦም አርሕማን።

ፈጅር አርቦዕ ፍጉረ፡ ርዝቀ ብሩር እት ጋድም
አክባር ሰልፍ ሰፍሐተ፡ እግል ክሉ ተማትም
ነፌት አምር ካቲማሃ ተ፡ ደነግበ ትከማክም
ዓሙድ ሸባብ ጀላለ፡ ሰብ ተጃርብ ለአዳግም
አስቡር ሐያት ለሓኩ፡ ኩሉ ለሐልፈ መጻግም
ዐማር ለዲመ ስቅራትነ፡ ተርብየት ወፍሬ-ካድም።

ወቀይ ሕረም ትትፋቀድ፡ ተእሪክ ተሐንፍል ዕንጃረ
ትዳግም ክሉ ተጃርበ፡ ንዳል በዲር ወዐማረ
ሳሕል ስሕልት ጀርደተ፡ ማለ ሓድገት ወዳረ
ትንክባህ እት ኖሰ፡ አማን ወኤማን ጽዋረ
ዓሙድ ፈን ወዓዳት፡ ዝሕረት እብ አክያረ
ትግራይት ትቤብር አርዛቀ፡ አድጋማተ ወአሽዓረ።

ክሉ ሕበር ተአትፋግዐ፡ ዐቢ ልግበእ ወንኡሽ
ጭምቡይ መልሀይ ግድዐቱተ፡ ለሃጁከ ፍሱስ
መብደእ ሐጠር ወሰባተት፡ ክሉ ምነ ውሩስ
ተእሪክ ምስትንክር ወዐጃይብ፡ እብ ገበየ ድሩስ
ኬወ ገቢልመ 'ታይን፡ አራዲ ዕ'ሙር ወሕሩስ
ትሜሜ ወድነ ፈርያተ፡ ቀጨጭ ተዓሬ ወአርኡስ።

ደልአባብ ተንክር ለሓልበ፡ ቄርኣየ ብሶቱ ወገዱ
ምስጢር ኩብደ ትበራብር፡ ቅሰስ ለምሉእ መስወዱ
ከበር ርያደት ትነ'ሽር፡ ናይ ካርጁ ለገአ ወዐዱ
መሰል ሰኔት ተአቀርብ፡ ሰብ ዐውቴ ሚ ክም ወዱ
ለአትመቃርሖ ዘመኖም፡ ከወቀዮም ለአገዱ
መተንከብ 'ግል ርሖም፡ ወእት ብዕዳም ለዐዱ።

ሽዕበት ምግበ ትግራይት፡ ዲበ በጥር አሳሰ
ሐምስ ስ'መዕ ገሮባተ፡ ጠምጠመ ወለትንፋሰ
እዘነ ለእቡ ትሰሜዕ፡ ወዕንተ ለገለብ ልባሰ
ተጃርብ ዐባዩ ተሓኬ፡ ሰብ ገጸ ወለፍራሰ
ሰብ-ምህነት ትትጋሜ፡ ኢልትቀየስ ዓሳሰ
አምዕል ፍጉር ትከተበት፡ ኤረትርየ ለሐዳሰ።

ቀትረ ቅትር ዝሕረቱ፡ ምን ሰጅል ንታይን
በዐል አማን ሐቁ ለሀይቡ፡ ወናዩ ቡ ለካይን
ጊማይ-ሰያሰት ለዓሙዱ፡ እት ብሩር ወመዳይን
ፍንቱይ ፍንቲት ጥብዐቱ፡ ክቱብ እሙር ወባይን
አምር ክቱብ ወአሽዓሩ፡ ሰርቤት ሰ'ብብ ወሀጋይን
አይወ ሐዳስ ብዞሕ አክያረ፡ እግል ዲመ ደማይን።

ከሐምዴ ትብጽሖም ኬትበተ፡ ወቀይ ብዞሕ ትሸገበ
ቂሾት ለክሉ ሐየበት፡ ወምስል ተዐገለ ለሰበ
ወዒን ለዲመ ትጀብብ፡ ኢለአትካርም ተረበ
ሕበር ትሄዴ አክያረ፡ ኢደንገረ ወኢደንገበ
ገሌ ረአዩ ሀይብ፡ ወገሌ ትሰአለ ወአትዐገበ
ውርስ ተእሪክ አጅያል፡ ጺጋይ ነ'ጨ ወሀበ።

ኢብራሂም መሐመድኑር
ቀዋት በሐር ኤረትርየ (ገደም)

ምግብ፡ አወላይት መርሖለት ካስ ሹሀደእ ገብአት

ክል-ሖል ለገብእ ብድረ ዐጀላት 'ካስ ሹሀደእ' አቅሊም ምግብ፡ ለሖልፈት ሰንበት ዐባይ 31 ማዮ እት አስመረ - ሻሬዕ አፍዐበት አወላይት መርሖለቱ ወደ።

እተ 79.8 ኪሎምትር መሳፈት ለትረተበት እለን አዋልድ፡ ምን ናዲ ዐጀላት ግብለት ሱዛና ፍስሃዬ፡ መትጃግረተ እት ደራባት እንዴ ሖድገት፡ እት ሳዐት 32.4 ኪሎምትር ሰውግ፡ እብ 2ሳዐት፡ ወ40 ደቂቀት ጅግራሀ አትመመት ከትዐወተት። ወለት ፈሪቀ ቤተልሄም ክፍሌ ህዬ፡ ለጅግረ እግል ልትመም ክልኤ ዱረት ዶል ተርፈያሁ፡ ምነ ዐባይ መጅሙዐት እንዴ መልጨት ደርብ ሱዛና እብ ደቂቀት ወ27 ካልኢት 2ይት አቴት።

ምን ናዲ ዐጀላት አራግ ብርክቲ ፍስሃዬ፡ ምን ደንደን ሮዚና ብርሃኔ፡ ምን ግብለት ሄርሜላ ስምኦን፡ ወእብ ብሕቶት ኢልሃም ነጋሽ፡ ምን ሳልሳይ አስክ ሳድስ ተርቲብ ጸብጠየ። ናዲ ዐጀላት ግብለት ህዬ፡ እብ 7ሳ፡ 25ደ፡ወ54ካልኢት መሬሕ ለሀለ ፈሪቀ እት ገብእ፡ ፍረቅ አራግ ወደንደን ደቂቀት ወሰር እንዴ ደንገረው ምኑ፡ ደርቡ ጻብጣም ህለው።

መትባድረት ምግባያም (ጁንየር) ውላድ እተ ወደወ ናይ 84 ኪሎምትር መጃገረት፡ ዮናታን ቴድሮስ ምን ናዲ ደንደን እግል ወድ ፈሪቁ አሚነዳብ ወልደዮሃንስ እንዴ አጅገረ፡ እት ሳዐት 38.2 ኪሎምትር እት ሰውግ፡ እብ 2ሳ፡ 11ደ፡ወ41ካልኢት አወላይ ዔረ ምኖም።

መሓሪ አክሊሉ ምን ኤሪቴል፡ ሜሮን ኢሳቅ ምን ፈሪቅ ገዛ ባንዳ፡ መድሃኔ ዘርኢት እብ ብሕቶቱ፡ ወንፍታሌም ቅዱስ ምን ናዲ ደንደን አስክ ሳድሳይ ተርቲብ ለትካፈለው ቶም።

ምን ፈሪቅ ህዬ፡ ናዲ ዐጀላት ደንደን እብ 6 ሳዐት፡ 35 ደቂቀት፡ ወ3 ካልኢት እት መሬሕ፡ ኤሪቴል ወሰንበል ህዬ እብ ሕድ ለሸብህ ወቅት ደርቡ ህለው።

ዐባዩ ምንተሐት 23 ሰነት ውላድ፡ 115.5 ኪሎምትር መሳፈት ዲበ እግል ልትጃገሮ፡ እት ሴር በጥረው። ሐቆ ብዞሕ መትፈንጣር ወመትከምካም መጃሚዕ ህዬ፡ መትባድራይ ናዲ ዐጀላት ደንደን ሚክኤል ዳንኤል፡ ምነ ዐባይ መጅሙዐት እንዴ ትቀደመ እበ ትመሬሕ ለዐለት መጅሙዐት እንዴ ዐረ፡ እብ ሾላተ አወላይ አተ።

ህያብ ሀብቶም ምን ናዲ ኤሪቴል፡ ኤፍሬም ዘርእጋብር ምን ደንደን፡ ዐወት ክብሮም ምን አስቤኮ፡ ስራፍኤል ተስፋጼን ወፊልሞን ተስፋይ ክልኢቶም እብ ብሕቶቶም፡ እብ 2ሳዐት፡ 59ደቂቀት፡ ወ53ካልኢት አስክ 6ይ ተርቲብ ጸብጠው።

ለጅግረ፡ ናዲ ደንደን እብ 8ሳ፡ 59ደ፡ ወ39ካልኢት፡ ለናይ ፍረቅ ሕሳል ዋሌ ሀለ። ነዋዲ ኤሪቴል፡ አስቤኮ ወሰንበል ህዬ፡ 22ካልኢት እንዴ ደንገረው ምኑ እት ዘነቡ ህለው።

ካልኣይት ወናይ ደንጎበ መርሖለት ካስ ሹሀደእ ዮም 14 ጁን እት ባካት መአሰሰት ተእሚናት እግል ትግበእ ክም ቱ፡ ዕላቃት ዓም ፈደሬሽን ጅግረ ዐጀላት አቅሊም ምግብ ለሐብር።

ጅግራታት ርያደት ቅያደት ምግብ ልቱላሌ

ሳምን ርያደት ጅግራታት ኩረት ሰ'ለት ወቮሊቦል ቅያደት ምግብ እብ ለትወቀለት መጃገረት ወተእዩድ ዔፍየት ተ'መት።

ምን አዋልድ ፈሪቅ ህላል ወምን ውላድ ህዬ ፈሪቅ ነቅፈ ሻምፕዮን ኩረት ሰ'ለት (ባስኬትቦል) 14ይት ኢነት ጅግራታት ቅያደት ምግብ -ቅዋት ድፈዕ ገብአው።

ማሌ ለሀ ሄለል ጁን እተ ገአት መናሰበት ካቲማለ ጅግራታት፡ ምን ፍረቅ አዋልድ ፈሪቅ ህላል አወላይ እት ፈግር፡ ነቅፈ ወመርሃዊ ካልኣይ ወሳልሳይ እንዴ ገአው ጅግራሆም አትመመው።

ምን ናይ ውላድ ፍረቅ ነቅፈ አወላይ፡ ሮዝሜ ካልኣይ ወንብዩ ህዬ ሳልሳይ ለትረተበ ፍረቅ እንዴ ገአው ጅግራሆም ከለሰው።

እምበል እሊመ እት ጅግራታት ቮሊቦል፡ ምን ፍረቅ አዋልድ ህላል

ለትደቀበው አርበዕ ፈሪቅ እንዴ ገአው እት ትልህየ-ካስ ሓልፋም ህለው።

ምን ፍረቅ ውላድመ፡ ማይ-ጸብሪ ወመረብ ምን መጅሙዐት "ሀ"፡ ወያበል ወንብዩ ምን መጅሙዐት "ለ" እት ካስ እግል ልተልህው

እት ካስ ወፈሪቅ ማይ-ጸብሪ እት ትልህየ ደረጀት ዲብ ልትዐደው፡ ምን ፍረቅ ውላድ ህዬ፡ ፈሪቅ መረብ እግል ካስ ወማይ-ጸብሪ እት ደረጀት ሓልፋም ህለው።

እት ትልህያታት ኮበሪት እግርመ፡ ምን ፍረው አዋልድ ግሎብ ወሮዝሜ ምን መጅሙዐት "ሀ"፡ ወፍረቅ ያበል ወህላል ምን መጅሙዐት "ለ" ልትዳለው ለህለው ቶም።

14ይት ሳምን ጅግራታት ቅያደት ምግብ ቅዋት ድፈዕ፡ እትለ ሳምን ጎነ ጅግራሁ እብ ትልህያታት ኮበሪት እግር ወቮሊቦል እግል ለአትምም ቱ።

ቅስም ገብሬ ወአትፋዝዖት ቅያደት ምግብ ደቀምሐሬ

ሊግ አቅሊም ምግብ፡ ትልህያታቱ ለአቱላሌ

ትልህያታት ኮበሪት እግር ሊግ አቅሊም ምግብ እግል ካስ ሹሀደእ፡ ለሖልፈት ሰንበት ዐባይ 31 ማዮ እት ስታድዩም አስመረ ትሉሉይ ዐለ።

ናይ 2ይ ዲቪዝዮን ፍረቅ ማይ-ተመናይ ምስለ እት አቅሊም ምግብ ክልኤ ሰነት ለትደረበ ፈሪቅ 'ታለንት' ዲብ ትልህየ ካስ ሹሀደእ ትዋጅሀው። ፈሪቅ 'ታለንት' ህዬ እብ ርሒብ 6-1 ተዐወተ።

ምን ፍረቅ ሊግ አቅሊም ምግብ ፍረቅ ሰገን ወመአሰሰት ዘርእ ወተዋብ ንዋይ ተልህው። እሎም ፍረቅ ዲብ ደረጀት ተሓቲት እግል ኢለአቅብሎ ምን ፈርህው ካድም ትሩድ ዲብ ወዱ፡ ትልህየ ድቅብት አርአው። ፈሪቅ ሰገን እት 18 ወ53 ደቃይቅ ኢሰያስ

አሚኔ እበ ለኣተዩ እሎም አግዋል 2-0 ተዐወተው።

ምን 11 ትልህየ ህዬ፡ 13 ንቅጠት እንዴ አከእለለው እት ለአሴርሮ፡ ናይለ ጅግረ ለሔሰ መተልህያይ ኢሰያስ አሚኔ ነስአየ።

ትልህየ ናይለ ደርብ ሕድ 14 ወ13 ንቅጠት እክሉላም ለህለው አስመራ-ቢራ ወመአሰሰት ሰንበል እንዴ ተሌት ገብአት። ፈሪቅ ሰምበል፡ እት 11 ደቂቀት እብ ዙቤር ዐብደልዐሊም እበ ኣተዉ ጎል 1-0 ተዐወተው ዙቤር ህዬ፡ ናይለ ምሴት ለሔሰ መተልህያይ እት ነስእ፡ ፈሪቅ ሰምበል ንቃጡ ዲብ 16 ንቅጠት ወቀለዩ።

እምበል እሊመ፡ ለሖልፈት ሰንበት ንኢሽ፡ ፍረቅ አዋልድ ጅግራሁ እት አተላለ ዲብ መናሰበት፡ ፈሪቅ ሰገን እግል ጎዳይፍ 2-0፡ ፈሪቅ ደንደን እግል ዕዳገ-ሐሙስ 6-1፡ ወተእሚናት እግል ዳሕየት ሰምበል 3-0 ቀልበዎም።

ትልህያታት ሊግ አቅሊም ምግብ እብ ውላድ፡ ማሌ ምሴትመ እት ስታድዩም አስመረ ማይተመናይ ወደንደን፡ ክምሰልሁመ አልተሕሪር ወበሐር-ቀየሕ እብ ወደዉ ትልህያታት ትሉሉይ ማሲ ቱ።

ፈሪቅ ፒኤስጂ፡ ሕሽመቱ ዐቅበ

ፈሪቅ ፒኤስጂ፡ እተ ዘበናይ ጅግረ ሻምፕዮንስ-ሊግ ሀረሚት አሮበ አርሰናል እንዴ ቀልበ፡ ደርቡ ርያል ማድሪድ እት ዋሌ ሻምፕዮን ገብአ።

እተ ዲብ ዱለት ሁንጋሪ ለገአት ትልህየ ካቲመ፡ አርሰናል፡ እት ሳድስ ደቂቀት እብ ካይ ሃቬርትስ ጎል እንዴ ኣተው፡ ሕሳል ዋለ እልቡጣም ዐለው።

ምናተ፡ ሐቆ ዕርፍ መዳፍዓይ አርሰናል ሙስኬራ፡ እግል መሃጅም ፒኤስጂ ኬቪቻ ኬቫራትስ፡ እት አፍያቶም እንዴ ዐንቀፈ ሰበት አውደቀዩ፡ እብ ጀዘ ዝብጠት ሪጎሌ ወልደ እሎም። ስሌማን ደንበሌ ህዬ እት ሽግዒት አርሰናል ወሸቀየ ከዲብ 64 ደቂቀት 1-1 ተዓደለው።

ለንዙም ወቅት ትልህየ 90 ደቂቅ ሰበት ተመ፡ ወ30 ደቂቀት ወሰክ ምንመ ተሀየበ ሒለቶም ሕድ ሰበት ከርዐት፡ እት ሪጎሌታት አተው።

ኤዜ ምን አርሰናል፡ ወመንዴዝ ምን ፒኤስጂ ሰበት ሰሐተው፡ አዜመ አክልሕድ ዲብ እንቶም እት 5ይት ደርበት በጽሐው። በራልዶ ናይ ፒኤስጂ እት ለኣቴ፡ አርሰናል ሐቆ 20 ሰነት እት ትልህየ ካስ ሻምፕዮንስ-ሊግ እግል ልብጸሕ ተረት ዛይደት ለዐለት እሉ ገብርኤል ማጋልሃሽ ላኪን ሰበት ሰሐተ፡ ፒኤስጂ 4-3 ተዐወተ ከካስ እሊ ምውስም ትሀገለ።

መደርቦም ልዊስ ኤርኒኬ ህዬ፡ ደርብ ናይ በዲር ወድ ፈረንሰ መደርብ ርያል ማድሪድ፡ ክልኦት ሖል ደርብ ሕድ ዕዉት ለሀላ ቱ። ክም ማድሪድ ወዜዳን ሰለስ ዶል ጀላብ እግል ልንሰአ ህዬ ፒኤስጂ ወመደርቦም ኤርኒኬ ካድም ሰነት ሓሪት ልታከዮም።

ዶ/ር ሳልሕ መሕሙድ

አምዋጅ ህጁማት እስራኤል ዴብ ልብናን

ርኢስ ውዚራእ እስራኤል ቢንያሚን ናታንያሁ፡ ዐዱ ዴብ ሐረከት ሕዝቡላህ ናይ ልብናን ትነስአ ለህሌት ምስዳር ዐስከርየት፡ እበ ትደቀበት ገበይ እግል ተአተላልየ ክምቱ ሐቀ ሐዘረ፡ ዴበ ሐልፈየ አምዔላት አራዲ ግብለት ወምፍጋር ጸሓይ ልብናን ለክፍ ወደ። እብ ሰበብ እሊ ህዬ ዝያድ 30 ነፈር ክም ትቀተለው፡ ውዛረት ዓፍየት ልብናን ሐበረት። ርኢስ ውዚራእ ናታንያሁ፡ ሕዝቡላህ ለቀደም ሐምስ ሳምን እብ ዜረዮት አሜርካ ለትበጽሐት እትፋቅየት አብጠሮት ዐዳዋት ክም ኬደ እንዴ ሽኩ፡ ህጁም እግል ልግበእ እተ አማውር ሓለፈ።

እብሊ ህዬ፡ ለፍንጌ እስራኤል ወለሐሽም ለዐለ መትዐካራር ዴብ ርሽመቱ ባጼሕ ሀለ። እስራኤል፡ ሕዝቡላህ ለእትፋቅየት እንዴ ኬደ፡ ዴብ ግብለት ልብናን ለሀለ ዴሹ ዴቡ ህጁማት ድሮናት ክም ወደ ትሸኬ። ሕሰቡላህ እብ ጀሀቱ፡ እስራኤል ለእትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ ምነ እንዴ አምሸሸት፡ ዴብ ብዝሕት ብንየት ትሕትየት ህጁማት ትወዴ ክም ህሌት ለሐሜ። እብለ ገብአት፡ እትሊ ወክድ ጎኑ፡ ለብጽሕት ዐለት እትፋቅየት እበ ክልኤ ለጀሀት ክይድት ህሌት።

እስራኤል፡ እት ልብናን እብ ምድር ወጀው ለትወድዩ ህጁማት፡ ክል አምዕል ዴብ ልትደቀብ ገይስ ሀለ። ሕዝቡላህመ እብ ሰዋሪክ ወሰዋጌን ለአለበን ጥያራት ዴበ እስራኤል ጻብጠቱ ለህሌት እንክር ግብለት ልብናን ህጁማት ወዴ ሀለ። እብሊ ሰበብ እሊ፡ ክልኢተን ጀሃት ለሰአየት ሃይብ ዐለ እትፋቅ አብጠሮት ዘብጥ እንዴ አዘመየ ምኑ፡ ዴብ ተየልል ሐርብ ሐዲስ ዕዱያት ህለየ።

ቢንያሚን ናታንያሁ፡ ዴበ ሐልፈየ አምዔላት እተ እሉ ሀበ ሽሬሕ፡ እስራኤል ምስለ ኢራን ለትሰድየ ሐረከት ሕዝቡለህ ልብናን ዴብ ሐርብ ክም ህሌት እት ወዴሕ፡ “ ዴብ እለን ለሐልፈየ ሳምኖታት፡ እስራኤል ዴብ ልብናን ሐድ 600 እርሃቢ ቃትለት ህሌት፡ ” ዴብ ልብል ሽርሐ። እምበል እሊመ ናታንያሁ፡ ዴሽ ዐዱ ዴብ ሕዝቡላህ ሐዲስ ወድቁብ አምዋጅ ህጁም እግል ልግበእ አማውር እት ለሓልፍ፡ እት ግብለታይ ምፍጋር ጽሓይ ልብናን እበ ገብአ ለክፍ ጥያራት፡ እብ ሑዱ 11 ሰብ ደሐን ቅቱላም ክም ህለው፡ ውዛረት ዓፍየት ልብናን ትወዴሕ።

ምናት፡ እስራኤል ዴብ ልብናን ትወድዩ ለህሌት ህጁማት፡ ብንየት ትሕትየት ሕዝቡላህ ሌጠ ለአመመ ክምቱ ትትቃረም። እበ ሕዝቡላህ ለአመመ ህጁማት ህዬ አስክ እለ ዝያድ 100 ብንየት ትሕትየት ሕዝቡላህ ድምርት ክም ህሌት ተቃሪር ውዛረት ድፋዕ እስራኤል ለሐብር።

እሊ ክእነ ዴብ እንቱ፡ ለዴብ እንክር ግብለት ልብናን ኣቲ ሀለ ዴሽ እስራኤል፡ ምህም ለቤለዩ ድዋራት ፋይሕ ጻብጥ ክም ሀለ፡ ዴብ ቅብለት እስራኤል ለህለው ሰካን ህዬ ምን ሕዝቡላህ እግል ልምጽኦም ለቀድር ህጁማት እግል ልክራዕ ወአምንለ ባካት እግል ለአድምን ሽቁ ክም ሀለ ቢንያሚን ናታንያሁ አትአመረ። ምን እሊ እንዴ ትበገሰ ህዬ፡ ለርኢስ ውዚራእ ዴበ እት ግብለት ልናን ለህሌት ታይራ ወድዋረ ለህለው ውላድ ልብናን ምን መሳክቦም እብ ሻፍግት እግል ልግዐዞ ሊከ ቅዱም ሀለ።

ከመ ልትዘከር፡ ኢራን ለፍንጌሀ ወአሜርካ ለትበጽሐት እትፋቅየት አብጠሮት ዐዳዋት፡ እግል ልብናንመ ክም ትሸምለ ሉኪት ዐለት። እሊ በሀለት ለምስል ኢራን ዕላቀት ለበ ሐረከት ሕዝቡላህ፡ ክፋል ናይለ ፍንጌ ኢራን፡ አሜርካ ወእስራኤል እግል ትትበጸሕ ለትቀድር እትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ እግል ልግበእ በሀለት ቱ። ምናተ እስራኤል ለእትፋቅየት ልብናን ክም ኢትከስስ እንዴ ሽርሐት፡ ዴበ ሐሽም ሰሎሕ ህጁማት ፋዬሕ ትወዴ ዐለት። ፍንጌ እስራኤል ወሐሽም ሕሰቡላህ ደግሽ ምን ለአነብት ወእንሰር ሌጠ፡ ዴብ ልብናን እብ ኣላፍ ለልትዐለቦ ሰብ ደሐን ቅቱላም ህለው።

እብ ጀሀት እስራኤልመ ዝያድ 23 ዐስከሪ ክም ሞተው ልትህደግ። ፍንጌ ሕዝቡላህ ወእስራኤል ለትበጽሐት እትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ ለትከምክሙ ንቃጥ አዩቱ፧ ከመ ልትፈቀድ፡ እብ ዜረኖት ርኢስ አሜርካ ዶናልድ ትራምፕ ዴብ ዮም 16 ኣብሪል ፍንጌ እስራኤል ወልብናን 10 አምዕል ለትጸንሕ እትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ ፍርምት ዐለት። ለሐሬ፡ እት ሰለስ ሳምን ለትመደደት እትፋቅየት ህዬ፡ ብዙሕ እንዴ ኢትክልእ እብ ክልኤ ለጅሀት ትከየደት።

እብ አሳስለ ብጽሕት ለዐለት እትፋቅየት፡ እስራኤል ዴብ ልብናን ለትወድዩ ህጁማት እግል ተአብጥሩ፡ ሕዝቡላህ ህዬ፡ ዴብ እስራኤል ለለክፉ ሰዋሪክ ወሚሳይላት እግል ተአብጥር ለትብል ዐለት። ምናተ፡ እለ ክልኤ ለጀሀት ፍሩማት እተ ለዐለየ እትፋቅየት ብዙሕ እንዴ ኢትጸንሕ ትከየደት። እብሊ ህዬ፡ ዴብ ልናን እብ ለክፍ እስራኤል ብዝሓም ሰብ ደሐን አረይ እት ገብኦ እንርእዮም ህሌነ።

ሙእምኒን ሺዐ ክም ሰድዎም ለልትደገም አንፋር ሐረከት ሕዝቡላህ፡ ክም በሊስ ናይለ እብ እስራኤል ገብእ እቶም ለሀለ ህጁማት ትሉሉይ፡ አህዳፍ ዐስከሪ ለአመመ 20 ናይ ሰዋጌን ለአለበን ጥያራት ወሚሳይላት ህጁም እት ቀበት እስራኤል ክም ወዴት እሙር ሀለ። እብ ጀሀት ብዕደት፡ ሐቆለ ዴበ ሐልፈ ወሬሕ ፍንጌ እስራኤል ወልብናን ለትበጽሐት እትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ፡ ህጁማት እስራኤል ዴብ ግብለት ልብናን ሌጠ ለትሐደደ ዐለ።

ምናተ፡ ዴበ እትፋቅየት አብጠሮት ዘብጥ ብጽሕት እቱ ለዐለት ወክድመ ምን ገብእ፡ እብ ዐስሮታት ለልትዐለቦ ዐሳክር እስራኤል ወአንፋር ሐሽም ሰሉሕ ሕሰቡላህ ክም ትቀተለው ልትሐበር። እብሊ ህዬ፡ ለእትፋቅየት ምን ሰልፈ ፋሸለት ክም ዐለት እግል ንፍህም እንቀድር። እሊ ክእነ ዴብ እንቱ፡ ዴብ ልብናን ሱዱፍ ለሀለ መሻክል አምን ወሲያሰት እግል ልትህወን፡ ዴሽ እስራኤል ምን ግብለት ልብናን እግል ልፍገር ቱ ርኢስለ ዐድ ጆሴፍ ዓውን ልትላኬ ለሀለ።

እብ አሳስ ተቃሪር ውዛረት ዓፍየት ልብናን፡ እስራኤል ምነ ሐልፈ ወርሕ ማርስ ዴብ ልብናን እበ ትወድዩ ለህሌት ለክፍ፡ አስክ እለ ሐድ 3,270 ሰብ ደሐን ልትቀተሎ ዴብ ህለው፡ ዝያድ 9,800 ነፈር ትጃርሐው። እብ ዓመት ዴብ ልትርኤ ዴብ ብዞሕ ድዋራትለ ዐድ ዝያድ ሚልዮን ውላድ ልብናን ምን መሳክቦም ሸዕቱራም ህለው። እብ ሰበብለ አስክ እለ ልተላሌ ለሀለ ህጁማት እስራኤል፡ ዓም እተይ ወጠን ልብናን እብ 7 ምእታይት ናቅስ ሀለ። እምበል እሊመ ለህጁማት ዴብ ብንየት ትሕትየት ወከደማት ናይለ ዐድ እጅሩየ ለሀለ ከሳር እብ ማል ዴብ ትተመን፡ ሐድ 8.5 ቢልዮን ዶላር ክም ትትቀየም ተቃሪርለ ዐድ ለሐብር። ምን እሊ እግል ንፍህሙ ለእንቀድር፡ ሸዐብ ልብናን አግደ አረይ ናይለ ፍንጌ ሕዝቡላህ ወእስራኤል ቃንጽ ለሀለ ሐርብ ጋብእ ክም ሀላቱ።

ዔማት፡ ጀሪደት ሐዳስ ኤረትራ፡ 35ይት ሰነት ዕልብ 232፡ 29 ማዮ 2026